

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékalomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8-70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér

Hatósági tájékoztatás a kukorica-rendeletéről, a beszolgáltatandó mennyiségről, a termelők jelentkezéséről és a vásárlási engedély megszerzésének módjáról

Hívó szó a magyar nőkhöz Kállay Miklósné rádió- szózat

Háborúban álló nemzet vagyunk. Hívó szavam a háborús nemzet asszonyainak, leányainak szól. Munkát kérek jöttöm, áldozatos munkát a nemzetért.

Törvényhozásunk még 1939-ben megalkotta a honvédelmi törvényt, amely felhatalmazza a kormányt arra, hogy mindenkit be lehessen hívni 14. életévétől a 70. életévig a honvédelem érdekében, hogy testi és szellemi képességeinek megfelelő munkát végezzen. De ez a törvény módot ad arra is, hogy a nemzeti erőfejlesztésben nélkülözhetetlen munkássáreg önkéntes jelentkezés alapján szerveztessek meg.

En úgy érzem, hogy mi magyar nők ez utóbbi megoldást választjuk, vagyis jelentkezünk mind, akiknek családi és fizikai körülményei ezt lehetővé teszik.

A törvény nem kíván harcot a nőkől, nem akarunk amazonokat ezzel, de részt kell venni a munkában, vállalni minden tevékenységet, amellyel az arcvonal mögött a munka zavartalanságát biztosíthatjuk.

A női honvédelmi munkaszolgálat feladata nem más, mint a másfelé szóltott férfiak munkahelyeinek betöltése az élet minden vonalán. Ennek keresztülvételéhez kell mielőbb megszerveznünk egységes irányítás alatt a női önkéntes honvédelmi munkát, hogy a háborús szükségleteket idejében biztosíthassuk.

Az első háború tapasztalatai szerint sokféle ipari munkát képesek a nők kitűnően elvégezni, sőt vannak munkaterületek, ahol akárbányászor jobban megjeltek, mint a férfiak.

Felesleges bizonyítani, hogy mennyire fontos érdek az egész orszagnak, hogy mindenki ott és úgy álljon munkába, hogy legnagyobb hasznára váljon nemzetnek.

Minden hadtestparancsnokság székelyén kerületi munkabizottság alakult. Városokban, községekben helyi munkabizottság létesült. Ezek a jelentkezőket felveszik és a szükséglet szerint a behívásokat a katonai hatóságokkal együttesen végzik.

A jelentkezés már megindult. Eddig kb. százezerre tehető az önként jelentkezett nők száma. Vannak vidékek, ahol különösen megértéssel, felelősségtudattal kérnek részt a munkából. Az összes lányok, asszonyok szeretném, ha példájukat az egész országban követnék.

Az ország legelső asszonya, vitéz nagybányái Horthy Miklósné főmunkatársa maga állt a női honvédelmi feladatok végrehajtásával megbízott társadalmi egyenletek élére.

Magyar Asszonyok. Leányok! Most mutatassuk meg a világnak,

Sztalingrádban a szovjet katonák az épülettömbökkel együtt robbantják fel magukat

Sztalin utasítására feltartóztató parancsnokságok teszik lehetetlenné számukra a menekülést

Német és magyar kötelek a front mögött úttalan erdőségeken erős bolsevista bandákat semmisítettek meg Visszavert angol támadás Egyiptomban

Hitler vezér és kancellár beszédének nagy visszhangja van világszerte.

Római politikai körökben megállapítják, hogy az a hatalmas beszámoló, amelyet a Führer nagy beszédével a katonai és gazdasági sikerekről adott, a lényeg alapján a legjobban bizonyítja az ellenség sikertelenségét. Olasz körökben különös figyelmet keltettek a beszédnek az elfoglalt szovjet területek fellarására és hasznosítására vonatkozó részletek. Nagy elégtétellel fogadták a Führer elismerő szavait a német csapatok oldalán küzdő szövetségesekről, amelyek között Olaszországot, mint Németország legrégibb szövetségeseit említette. A német és az olasz katonák közös győzelmes harcát a második világháború sok arcvonalán, itteni körök szerint, újabb bizonyítéka annak, hogy mennyire tarthatatlan az ellenséges propaganda minden olyan hiábavaló reménykedése, amely a tengelyhatalmak közti szakadással számít.

A „Pcpelo di Roma“ megállapítja, hogy Hitler helyesebbnek ítélte nem jóslásokba becsatlakozni a jövőre nézve és nem feladni a katonai körök elveit, hanem ehelyett tényekre és eseményekre hivatkozott. Hitler beszédének lényegét ezek a tények és események alkotják. Az ellenség minden kísérlete, amellyel részt akartak venni a tengely európai és afrikai védelmi rendszerében, diestelen véget ért.

Mint a Német Távirati Iroda jelenti, Hitler beszédét a német sajtó egészoldalalás címfeliratok alatt közli. „A legkeményebb győzni akarás megnyilvánulása“, „Senki tőlünk el nem ragadhatja a győzelmet“ — hirdetik a ci-

mek. A lapok első megjegyzéseikben egyöntetűen kiemelik azt a sziklaszilárd győzelmi öntudatot, amely a Führer beszédének minden szavából kiesendül. Megállapítják, hogy „a Führer tegnapi beszédében a mostani háborúnak olyan jelentőséget tulajdonít, amelyről történelmileg nagyobb szabású és emberileg megkapóbbat még sohasem hallottak“.

A SZTALINGRÁDI HELYZETET

berlini katonai körök a következőképpen ítélik meg: A német csapatok a várost félkörben vették körül, melynek bűkját a Volga alkotja. A félkör déli része teljesen német kézen van. Még az északi részben, főként az ott levő három nagy gyárért továbbá a Hykov munkásteleplésért, a hatalmas kiterjedésű városidért és az úgynevezett Sparlaeus-telepért folytatódna az elkeseredett harcok. Sztalingrád maga már nem hadászati pont többé — hangsúlyozzák német katonai körökben — hanem csupán egy romhalom. A hadászati cél, a Volgát a katonai szakértők véleménye szerint már elérték és ezért a német hadvezetés továbbra is természetesen folytatja Sztalingrád körzetében támadásait a német és szövetséges katonák tudatos kímélésével.

A német hadijelentés közli, hogy a német támadó csapatok több rohamékkal tovább nyomultak Sztalingrád északi részébe.

MAGYAR KATONAI ERŐK

sikeres teljesítményeiről emlékezett meg tegnapi két ízben is a német hadijelentés. Az egyik jelentés a magyar vadászpilóták eredményes bevetéséről szól.

mellyel támogatták a német harcú repülőket Voronyezsnél. A másik jelentés kiemeli a német és magyar kötelek tevékenységét a front mögött úttalan erdős területen kóborló bolsevista bandák szétverésében és megsemmisítésében. Az ellenség több mint ezer halottat és 1218 foglyot, rengeteg hadianyagot vesztett. Saját veszteség igen csekély.

A SZTALINGRÁDI VÖRÖS POKOL

Sztalingrádban a helyzet — mint a Német Távirati Iroda katonai részéről értesül — egyre komolyabbá válik a szovjet csapatok számára. A szovjet csapatok a házak égő romjai között kétségbeesetten próbálják feltartani a németek támadásait, de a német fegyverek tüze és az utászok lángszórói minden ellenállást megtörnek. Minthogy a szovjet csapatok visszavonulását Sztalin parancsára a politikai biztosok vezetése alatt álló „feltartóztató parancsnokságok“ lehetetlenné teszik, úgyhogy semmiféle más kivezető utat nem látnak, a szovjet csapatok egész háznegyedeket és gyártelepeket, ahol elorlaszolták magukat, felrobbantanak. Így a város északi külvárosában a német katonák közeledésére a levegőbe repült egy hatalmas ipartelep. A romok között több mint három ezer bolsevista katona és polgári lakos holtestét találták meg. Ez a politikai biztosok műve volt — mondotta Nikolaj Boriszov szovjet főzsermester, akít súlyosan megsebesülve szedtek ki a törmelék alól.

AZ EGYIPTOMI ARCVONALON

az angol csapatok váratlan támadást kíséreltek meg páncélos külfőtmenyeikkel. Úgy az olasz,

mint a német hadijelentés arról számol be, hogy ezt a támadást az ellenségre nézve súlyos veszteséggel visszaverték, 200 foglyot ejtettek és több páncélos szakmányoltak a tengely csapatai. Még kérdés, hogy ez a meghiusult támadás nagyobb akció előkészítése volt, vagy pedig csak helyi jellegű harc.

LONDONBAN

nagy sürgős-forgás van. Attlee szerdán repülőgépen visszaérkezett Angliába. Ugyanerre a reptérre érkezett meg Roosevelt egyik fia is. Ugyancsak ide érkezett meg a kanadai hadügy-minisztérium küldöttsége is.

MYRON TAYLOR.

Roosevelt elnök vatikáni kiküldöttje, aki repülőgépen Madridból Liszabonba utazott, ismét visszatért Madridba, mert repülőgépe a rossz időjárás miatt nem tudott leszállni Portugáliában.

NEMET-ANGOL HADIFOGOLYCSERÉRŐL

újabb tárgyalások indultak meg. A súlyosan sérült katonák áteseléséről van szó. A tárgyalásokat Sváje közvetíti.

UKRAJNÁBÓL

megérkezett az első német szállító vonat Berlinbe. Ez a vonat tízezer mézsa élelmiszert vitt, szárnyast, tojást, vaját, szőlőmésőt, hagymát.

MADAGASZKÁR VÉDELME

Anet fő kormányzó Madagaszkárból, ahol a fennsíkban továbbfolynak a harcok, az alábbi üzenetet küldötte a gyarmatiügyi államtitkárságnak:

Madagaszkár védőit mélyen megrendítette Pétain tábornagy államfő üzenete. Tudatában van-

önkéntes honvédelmi munkaszervezetről.

A rádiószózat elhangzása után a miniszterelnök hitvese közel egy óra hosszat tartó megbeszélést folytatott a megjelentekkel, ennek a nagyszabású akciónak megszervezéséről, célkitűzéséről és munkaprogramjáról.

hogyan mire képes a magyar nő. Nagy és komoly teljesítményekkel várnak tőlünk és mi örömmel vállalkozunk.

Tudjuk nagy szükség van ránk; mindenki, aki jelentkezett, katoná lett, felesküdt a szent ügyre és megállja helyét rendületlenül.

A rádiószózat elhangzása alkalmából megjelent a magyar rádió székelyében Antal István nemzetvédelmi propagandamiszter feleségével, Sturm Dénes ezredes, a női honvédelmi munkaszervezet országos felügyelője és Kádár Gyula vezérkari alezredes. A miniszterelnök hitvesét vi-

lét Náray Antal vezérőrnagy, a rádió elnöke, Frigyes János igazgató és Nelly Jenő nyug. rendkívüli követ, a rádió igazgatója fogadták és kísérték a leadó terembe. Kállay Miklósné félhétkor lepett a mikrofon elé, hogy elmondja rendkívül nagyfotosságú rádiószózatát a női

mak küldetésük jelentőségének és azt követni fogják végkimerültségig, így juttatván kifejezésre azt a felhalmozásu-

HADIJELENTÉSEK Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoka közli: A Kaukázus vidékén erősen megerősített magaslati állások ellen továbbfolytak az elkeseredett harcok. Szialingrádban a támadó csapatok a légi fegyvernem kötelékeinek támogatásával több rohamköllel tovább nyomultak be a város északi részébe. Az északi záróállás ellen támadó erős ellenséges gyalogsági és páncélos erőket azok súlyos vereségeivel ellentámadásban visszavetítették és 98 páncélos, legnagyobb részét angol és amerikai eredetűt, megsemmisítették.

E harcokban az egyik páncélos hadtest ismét kiütött rendkívül vitéz magatartásával. Ez a hadtest már augusztus utolsó napjaiban a Dontól a Volgáig gyors előretöréssel megakadályozta a Donon a forgalmat. Szialingrád északi összeköttetését a Volgától nyugatra megszakította és ezzel megteremtette a Szialingrád elleni támadás előfeltétét. Ez a hadtest heken át tartó súlyos védekező harcokban megtartotta ezt a fontos támaszpontot a nagy fölényben levő

Német és magyar repülők együttes sikeres harcai

Berlin, október 1. A német véderő főparancsnoksága közlése szerint az utóbbi napokban a voronyezsi térségben lezajlott heves elhárító harcok során magyar harci és vadászipilóták köztelenül német repülőkötélékekkel együtt rendíthetetlen és eredményes harcban állással tüntek ki. A magyar légi fegyvernem harci repülői boldovista készületi állásokat és utánpótlási osz-

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közlése: Páncélos különítményekről támogatott ellenséges gyalogsági különítmény az egyiptomi arconalon szerdán délelőtti a déli szakaszon támadást intézett hadállásaink ellen. A támadást visszavertük, az ellenséges súlyos veszteségeket szenvedett. Több mint kétszáz foglyot ejtettünk. A német légihaderő vadász gépei légi harcban lelőttek egy brit repülőgépet. Tobruk légvédelmi üteg eltaláltak egy angol gépet, melynek Marsa Luch üvegében kényszerleszállást kellett végrehajtania. A gép legénységét

Nyugati légi harcok

Német hadijelentés: Egyes angol bombázókak a csatorna partvidékén végrehajtott nappali előretörései, valamint az Északi tenger körüli éjszakai zavaró repülési alkalmával 4 ellenséges

Búvárhajó háború

Német hadijelentés közli: Német tengeralattjárók az Orinoco torkolatánál a Freetown előtti tengerterületen Uj-Fundland előtt a déli Atlanti óceán központi részén elsüllyesztették 12 ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 54 ezer brutto regiszter tonna tartalommal. Ezzel tengeralattjáróink szeptember havában 126 ellenséges hajót süllyesztettek el 769,200 brutto regisztertonna tartalommal és ezzel az 1942 év májusában eddig elért legnagyobb havi eredményt is felülmúlták. További 14 kereske-

kat, hogy megvédik Franciaország számára ezt a földet, amelyet olyan kötelekek fűznek az anyaországhoz, amelyet sem az idő, sem a jelenlegi viszonyok meg nem szakíthatnak és meg nem lazíthatnak soha.

ellenséges erőkkel szemben. A légi fegyvernem éjjel-nappal támadta az ellenségek a Volga alsó és középső folyása területén, valamint a Moszkva körül levő ellenséges vasútvonalat. Voronyezstől északnyugatra az ellenség hiábaváltozó támadásai során egy hadosztály szakaszán 25 páncélosot veszített. Rzevnevl inézelt támadásaink az ellenség makacs ellenállása ellenére is állásaink helyi kijavítására vezettek. Az ellenséges gyülekezéseit tüzerégi tüzzel és légi támadásokkal szétvertük, úgyhogy egyáltalán nem került sor a tervezett támadásokra.

Német és magyar repülők a központi frontszakasz mögött, általában erdős területen erős boldovista bandákat hajtottak össze és semmisítették meg. Csekély saját veszteség mellett az ellenség 1026 halottat, 1218 foglyot, valamint nagymennyiségű súlyos és könnyű fegyvert veszített. Az északi arconalszakaszon körülzártunk erős ellenséges erőket és az ezek felmentésére irányuló ellentámadásokat visszavertük.

lopokat támadtak sorozatosan és jelentősen hozzájárultak az ellenséges előretörések szétveréséhez. A magyar vadászipilóták ugyanakkor biztosították harci repülőink bevetését, főtartották a támadó ellenséges vadász- és harci kötelekeket és a boldovista vadászipilótákat visszavonulásra kényszerítették. A magyar kötelekek veszteség nélkül tértek vissza harcaikból. (MTI)

amely 6 altisztből állt, foglyul ejtettünk. Málta légitámaszpontjait tovább bombáztuk. A sziget légitérében német vadászipilóták megsemmisítették egy Curtiss mintájú gépet. A német hadijelentés közli: Egyiptomban a német és olasz páncélos hadsereg kötelekek visszavertek egy heves tüzerégi előkészítés után megindult angol támadást miközben számos páncélos és kétszáz foglyot ejtettek. Harcipilóták a szuez-i öbölben súlyosan megrongáltak egy nagy kereskedelmi hajót.

gépet lelőttünk. A német gépek dél és délkelet-Anglia több helyén nappal bombáztak vasúti telepeket fegyverkezési iparműveket, valamint katonai célpontokat.

delmi hajót torpedótalálatlal megrongáltunk. Az ellenséges haditengerészet elleni harcban felszíni és vízalatti haderők hat rombolót, két segéd-cirkálót s három gyorsnaszádot süllyesztettek el, három rombolót és ellenséges gyorsnaszádot megrongáltunk és egy gyorsnaszádot zsákmányoltunk. Ugyanez idő alatt a német légi fegyvernem 35 kereskedelmi hajót semmisített meg 2425 brutto regisztertonna tartalommal és további 8 kereskedelmi hajót megrongált. Az ellenséges hadijárművek közül a 16-

gífegyvernem egy cirkálót és a parti ütegek közreműködésével 5 rombolót, több örhajót, egy előörhajót és nagybőrszámú motoros torpedóhajót, valamint különböző partraszállítójárműveket süllyesztett el. Ezzel a brit-ame-

Végvári élet a Don mentén

(Honvéd haditudósító század. Ferenc Gyárfás haditudósító.)

A végvári vitézek élete eleve nem meg a Don partján a megváltozott kornak megfelelő változott formát öltött. A szakadatlanul ismétlődő vörös vállalkozások rajtaütészerű, határozott, gyors kivédése mellett mi is portyázunk. Ez a „portyázás” rendszerint embermagasságot meghaladó burjánregetegben, nádban, vizenyős, süppedős területen zajlik le a korszerű hadviselésnek mindig a terephez és a körülményekhez alkalmazkodó szabályai szerint... A magyar honvéd rugalmasan simul a terephez, idejében felismeri a helyzetet, gyorsan határoz és villámgyorsan cselekszik. A dokumentumok napról-napra, sőt sokszor „meleg” napok idején perceről-perere új hősök jelennek ki.

Kovács Ferenc honvéd kemény kötésű, elszánt, bátor somogyi legény. Otthon sem ijedt meg a saját árnyékától. Itt minden „valamirevaló” vállalkozásban részt vesz. Önként jelentkezett, hogy a part egyik, a védelmi vonalból nehezen ellenőrizhető szakaszát ő figyelje...

Rendszerint este „vonult” ki örhlére s virradatig leváltás nélkül nyitva tartotta a szemét. Nem egy esetben egymaga géppisztollyal vert vissza 8-10, sőt több vörös katonát. Ha a helyzet úgy kívánta — s nem egyszer kívánta! — kézigránátot használt. Minden alkalommal megfelelő időben és helyen lépett közbe. Akkor támadta meg a vörösöket, amikor az átkelésnél, a folyó sodrával el voltak foglalva...

Sohasem kért segítséget. Nappal aknavetővel „agyonverték” a vörösök Kovács örhlétét, de ekkor senki sem tartózkodott ott. Az új folyamán újabb próbálkozásnál, újabb meglepetés érte a kommunákat: tönkrement örhléről környékéről megszökték a géppisztoly és repült a kézigránát. Egyik hajnalban éppen be akart vonulni örhléről Kovács Ferenc, amikor két vörös katonát vett észre a folyó közepén. Eppen feléje úsztak — fegyvertelenül. — Szökevények ezek — villant át az agyán. Várt. Csúronvizesen „húzták” partra a vörös katonák. Kovács nyomban jelentkezett. A oroszok feltartották kezüket... Mutogatták, hogy elszöktek, megadják magukat. — Ezt én mind jól látom — magyarázta kézzel-lábbal Kovács — de a katonának puskája is van, hol tartjátok? Miért nem hoztátok magatokkal? Percek alatt nehezen kiderült, hogy a vörösök a túlsó parton hagyták felszerelésüket és fegyverzetüket. — Menjete utána! — adta ki a parancsot honvédünk — de ne próbáljátok szökni, mert agyonlőlek benneteket! Hosszú kötelek kötött az egyiknek a derekára s a végét maga tartotta. Ugyanakkor géppisztolya szakadatlanul kéznél volt. — A vörösök szépen visszaúsztak, fegyverzetüket, felszerelésüket kötelek erősítették, Kovács áthúzta. A szökevények követtek. Így, teljes felszereléssel szállította be foglyait Kovács Ferenc. — Mert a katonának, bármilyen nemzet fia is az, fegyvere és felszerelése is van... A dunántúllakkal egy vonalban harcoltak K. környékén az oroszai kerékpárosok. Kemény

rikal hajózás a német harci eszközök következtében, csak szeptemberben 161 hajót veszített el, 1,011,700 brutto regisztertonnataralommal, további 22 kereskedelmi hajót megrongáltunk.

és meleg napok voltak azok. — A földbeleszékelt ellenséget nehezen lehetett megmozdítani. A földerődökbe húzódtott vörösök jó kilövésrel dolgoztak... Kovács István szakaszával nagy „horhos” szelén fejtűt. A szakasz feladata az volt, hogy az előtte lévő vasútvonalat minél előbb érje el. Feladatuk végrehajtásában egy 80-100 lépésre levő ellenséges földerőd akadályozta őket. Az orosz önműködő fegyverek mozdulatlanra készítették a szakaszt...

Kovács István unta a helyzetet... Egyre jobban kellemetlenkedtek az aknák. Itt nem lehet sokáig tétovázni. Mindenki nyitott szemmel és józan aggyal kereste a lehetőségeket.

— Zászlós úr! — fordult Kovács szakaszparancsnokához — én megtaláltam a megoldást. — Golyószórókkal, géppisztolyokkal tessék lekötöni az erődöt. — A többi elintézem. S máris elindult...

Vízmosáson át, fedett helyen kúsva, esúsva, mászva, emberfeletti erőfeszítéssel jutott előbbre és előbbre Kovács István honvéd. Jól tudta és érezte: nemcsak önmaga, hanem társai s az egész arconal érdekében élve kell eljutni a kitűzött helyre és önként vállalni feladatát megoldani...

Óvatosan, fokról-fokra haladt előbb és előbb. Egyszerre csak a földerőd hátsó oldalán kapaszkodott felfelé... Lélegzetvisszafojva figyelték társai, mint kúszik előbb, előbb, közvetlen a lőrés fölé. Az hitték kézigránátot használni. Nem! Sokkal biztosabb és merészebb eszközökhöz nyult. Gyors elhatározással a tüzelő önműködő fegyver csövére lépett s ezzel teljesen ártalmatlanná tette őket. Teljesen a pillanatban egy emberként emelkedett fel és rohant a szakasz többi embere a vakmerő bajtárs megmentésére. Mire a vörösök észbekaptak, körül voltak fogva... Most következett a kézigránát nyomában a „feltartott boldovista kéz...”

Ezzel az alkalommal a szomszédos kerékpárosok Pálos-százada 28 perce alatt rohanta le azt a terepszakaszt, melyet a támadó terv szerint hajnali öt óratól délelőtt 11-ig kellett volna birtokba vennie. Nem tétovázta, nem válogatta — egyenesbe vették az utat... Sok helyen derékig érő mocsár állotta útjukat, belegázoltak, nehéz fegyvereiket nagy erőfeszítéssel vitték magukkal, de vitték... Az ellenséget arról az oldalról „kapták el”, ahol tökéletes biztonságban érezte magát. Kerékpárosaink a mocsáron átgázolva, újból gépre ültek és háthól verték agyba-főbe a makacsos tüzelő ellenséget... A vakmerő vállalkozás áldozatla járt. Mélységes fájdalommal tisztelegtek Pálos százados slakkal borított keresztje előtt legényei...

A gyalogosok hősi példáját többi fegyvernemeink is követték. Egyik tüzérsztyálunk körletében kora hajnalban meglepetésszerű vállalkozást hajtottak végre a vörösök. Lövegünk tűzfüggönyt húztak a folyóra... Lövés lövést ért. Ilyenkor nem lehet takarékoskodni. Mindenképpen és minden áron vissza kell verni az ellenséget, meg kell húsítani szándéka keresztülvitelét... Ezzel makacsabbnak bizonyult a rendesnél a vörös próbálkozás. A lövészkerület rohamosan fogyott... Sáros, járatlan volt az út. Egyik ütegparancsnok löra ültette összes nélkülözhető emberrel.

— Lőszerejt fűk! Lőszerejt vágtában...! Nem engedjük megcsúfolni magunkat! — hangzott a parancs. Nyomában megélenkült az egész terep. A többi ütegek is követték a példát. Vágató tűzrek, habzó lovakon érkeztek vissza, hönök alatt két-két lövedékkel... Letették és újból fordultak. Ember és állat hihetetlenül nagy teljesítményt végzett, de a csövek szakadatlanul ontották a tüzet a vörösökre s az acélesben

összeomlott a kísértetiesen komoly vállalkozás.

Igy, ilyen keményen élnek honvédeink a Don-mentén. A „végvári élet” nehéz, sok próba állítja az embert... A magyar honvéd állja ezeket a próbákat sőt jól állja, mert tudja: Magyarország, sőt az egész keresztény világ végvára ebben a pillanatban a Donnál van.

158 légi győztes repülőhalála

Német hadijelentés: Hans Joachim Marsallés százados a legnagyobb német vitézségi kitüntetés tulajdonosa az afrikai északi parton repülőhalált szenvedett anélkül, hogy az ellenség legyőzte volna. Ez a fiatal tiszt páratlan támadó szellemű áthatva, a giharcokban 158 angol ellenfelet győzte le. A véderő igazi hősi harcos elvesztését gyászolja. (MTI)

Kézigránátos, revolveres merénylet Párisban

Párisban a francia nepparrendfenntartó osztagának egyik épülete ellen a zászlófelvonáskor két ember az utcáról két kézigránátot dobott az épület udvarára és több revolvertűvést adott le. Az osztag 2 tagja súlyosan megsebesült, többen könnyebb sérüléseket szenvedtek. Az egyik merénylet elfogták. Egy súlyosan sebesült később meghalt. Az elfogott merénylő spanyol és a volt népfrent tagja

Olasz ujságíró Debrecenben

Neves olasz ujságíró érkezett tegnap Debrecenbe, Benito Brochieri. Saját repülőgépen jött, kiváló repülő, az olasz hadseregben repülőörnagyi tisztiséget visel. A nyulási repülőtéren Stepei Károly fogadta az olasz vendéget, ki néhány napot tölt Debrecenben.

ROVID TAVIRATOK

Amszterdam, szept. 30. (Német TI) Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma bejelentette, hogy az ellenfél három újabb szállítását süllyesztett el. Berlin, okt. 1. (NTI) Mint katonai helyről közlik, augusztus közepén a Karibi tengeren egy tengeralattjáró elsüllyesztett egy egyiptomi zászló alatt hajózó kereskedelmi hajót. — Ez az első egyiptomi lobogó alatt haladó kereskedelmi hajó, amelynek elvesztését az amerikai tengerészeti minisztérium elismerte. (MTI) Róma, okt. 1. Október 10-én szombaton délelőtti összehívták a minisztertanácsot. (MTI)

Berlin, okt. 1. (NTI) Három nagy északamerikai szállítóhajó elsüllyesztésével kapcsolatban katonai részről közlik, hogy a három hajó elleni támadásban rész vett németi tengeralattjárók személyzete a harc színhelyén löbi zsulofolt mentőcsónakot és tünai látott. A három amerikai csapat szállítóhajó eltűnéséről — min a Német Távirati Iroda értesül — rövidesen közölnek további részleteket. (MTI)

Berlin, okt. 1. (NTI) A Führer, Fricke tengernagynak a tenger hadműveleti vezetés vezérkari főnökének a német tengeri hadműveletek vezetésére terén szerzett érdemei elismerésül a Vaskereszt lovagkeresztjét adományozta (MTI)

A debreceni Tarányi és Gedeon a németek elleni válogatottban

A Mannheimban tartandó nemzet-magyar nemzetek közötti birkozóversenyre dr. Papp László szövetségi kapitány válogatkeretet állított össze, melynek tagjai a középsúlyban Gedeon (Debrecen), félnehézsúlyban Tarányi (Debrecen) is, a DVSC két kiváló birkozója.

Vígyszínház mozgó. Ma 5 és 7 óra utóljára az izgalmas és érdekes háborús magyar film: Cafe Moszkva. Fősz.: TÖKÉS ANNA - CSORTOS - VERTES - KISS FERENC.

Hungária Filmszínház. Charles Boyer és Katherine Hepburn együttes filmje. Az eszményi asszony egy szenvedéllyel telt nagy szerelem lebilincselő története. VILÁGHIRADÓ! Előadások kezdete: 3, 5, 7 óra. Pénztár délelőtt 11-től 12-ig délután 2-től folytatolag.

Apoló filmszínház. Előadások naponta 3, 5, 7 óra. Őrségváltás. Pénztári órák de. 10-12-ig. d. u. 2-től folytatolagosan.

Igazságügyi kinevezés és áthelyezés

A kormányzó Úr az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Gyöngyössi Zoltán debreceni kir. járásbírói titkár az öröndi kir. járásbíróshoz járásbíróvá kinevezte.

Az igazságügyi miniszter dr. Bácskai József beregszászi kir. törvényszéki bírót a debreceni kir. törvényszékhez saját kérésére áthelyezte.

—o—

Hogyan nevelik a német nyelvű gazdasági pályákra

Lipsei egyetemi tanár előadása. Nagyszámú és élénk közönség hallgatta végig tegnap este dr. Walter Löbner lipsei egyetemi tanár, prorektor előadását, amelyet „Utódnevelési kérdések gazdasági pályákon” címmel tartott a Német Tudományos Intézet „Uj Európa” c. előadássorozatában.

Az előadás előtt dr. Heybey Wolfgang az Intézet vezetője üdvözölte Löbner professzort, utalt arra a nagy vonásra, amelyet Debrecen városa minden külföldire gyakorol s aminek következtében sokan ismét felkeresik ezt az ősi magyar várost. Ilyenek közé tartozik Löbner professzor is az „Uj Európa” előadássorozat legközelebbi előadója, Siebert berlini professzor, aki a német munkajogot fogja ismertetni.

Dr. Walter Löbner bevezetésül örömeinek adott kifejezést, hogy ismét beszélhet a debreceni közönség előtt. Aztán rátért annak a kérdésre, a fejtegetésére, hogyan és milyen eszközökkel nevelik a német ifjúságot a gazdasági pályákra. Felvilágosítással, tanácsokkal irányítják a pályaválasztás előtt a fiatalokat. Erre annál is inkább szükség van, mert mindig vannak divatos pályák, melyek erős vonzást gyakorolnak, ilyen nőknél az irodai munka, főként a vasiparban való elhelyezkedés. Ezenkívül a foglalkozási ágak is nagyon sokat fejlődtek és sokszorozódtak s a fiataloknak nem lehet teljes áttekintése, hiszen a német nyilvántartás szerint gazdasági viszonylatban is mintegy 25 ezer foglalkozási ág van. A német gazdasági élet zökkenőmentes fejlődése érdekében tízéves tervet készítettek. Eddig a fiúk foglalkoztatásával kapcsolatos tervet léptették életbe s ez az első két évenként nagyseben bevált, ugyancsak készültük nők részére és külön a főiskolás ifjúság részére is.

A legfontosabb nevelési irányelvek szerint összeállított tervzett gyakorlati megvalósításában nagy szerepük van az ún. tanműhelyeknek, ahol az első pillanattól kezdve különös gondot fordítanak az ifjú hivatásával járó feladatokra. A tanulmányi idő 3 év, az első évben csak az alap és előmunkák végzését kívánják meg, a második évben kerül sor a produktív munkára, a harmadik év pedig már elhelyezkedést jelent az üzemben. — Később üzemek együttesen állanak fel ilyen tanműhelyeket. Kereskedői pályán már nehezebb a helyzet, mert itt főleg az emberekkel való bánásmódot kell elsajátítani a szakmai ismeretek tömegével. Különböző ellenőrző tevékenységek útján megállapítják és nyilvántartják azokat a cégeket, hol a kiképzés mintaszerűen folyik s a jövőben csak ilyen cégek kapnak emberanyagot, így nevelik a cégeket és az üzemeiket is. Az ún. mintázemek szociális szempontból is mindent megtesznek az egyén, de ugyanakkor a termelés érdekében. Befejezésül ismertette Löbner professzor az utódnevelés tíz parancsolatát mind a munkavállaló ifjú, mint a munkaadó szempontjából.

Az érdekes előadást dr. Heybey Wolfgang köszönte meg, a közönség nevében, mely a kitűnő előadót előadása végén melegen ünnepelte.

—o—

Amszterdam, okt. 1. (NTT) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Roosevelt elnök az Egyesült Államokban tett 14 napos szemle-útjáról visszatért a Fehér Háza (MTT)

„Falura kikerült tanítóinkat meg akarjuk menteni a lelki elkallódástól”

Gazdag eredményeket ért el nyári munkájával a református kollégium tanítóképzőjének táj- és népkutató csoportja

Más a mai diákélet, mint a néhány évtizeddel ezelőtti, mert a mostani idők fordulása több érettséget, több munkát kíván a fiatal növendékektől is. A magyar diákok megértve feladatuk felelősségteljes voltát, lelkesedve és szíves örömmel indulnak el az új utakra.

A Református Kollégium tanítóképzősei közül húszan vesznek részt abban a szép munkában, melyet az intézet táj- és népkutató csoportja dr. Bakó Elemér tanár vezetésével most már harmadik éve végez. Sokat hallottunk már a gazdag eredményekről s most örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy elbeszélgethetünk velük.

Dr. Bakó Elemér a csoport munkájának céljait ismerteti: — A tanítóképzőbe legnagyobb részben falusi származású fiúk járnak, akik kikerülve az iskolából, szintén kivétel nélkül falun helyezkednek el. Célnak az, hogy ezek a fiúk városi tanulmány-éveik alatt se szakadjanak el a világtól, amely otthon körülvette őket. Fokozatosan megismertjük velük a magyar föld és magyar nép problémáit, melyeknek aztán nemcsak ismerői, de tanulmányozói, feljegyzői, összegyűjtői és rendszerbe foglalói is lesznek.

— Miben áll munkájuk lényege?

— A csoport egyrészt néprajzkutatóknak nevezzük ki. Ezeknek munkája már olyan magas fokra fejlődött, hogy már az egyetemi néprajzkutató intézet számára is dolgoznak. Az egyik IV. éves növendék, Kovács László pedig azzal is megbízták, hogy a Magyar Nyelvtudományi Intézet debreceni próbáit kitalálta.

— Hogy néprajzi gyűjtőink milyen értékes munkát végeznek, azt bizonyítja, hogy a Csűrű Bálint országos néprajzi szöveggyűjtő versenyen — melyen tanárok tanáregedek is igen nagy számban résztvettek — éppen az akkor még III. éves Kovács László nyerte a harmadik, a II. éves Szathmáry Károly a hetedik díjat, s többi négy résztvevő is jó eredményt ért el.

— A csoport többi tagjai néprajzi anyaggyűjtést végeznek. — Foglalkoznak szociográfiával, településtörténettel, népszokások, népmesék feljegyzésével, sőt akadnak olyanok is, akik a magyar népdalkutatás és gyűjtés terén is megmutatták tudásukat, ügyességüket.

— Munkaprogramunk vázlatosan a következő: Minden vasárnap délelőtt összejövünk. Rendszeresen tanulmányozunk egy-egy részt valamely értékes könyvből, ugyanekkor a csoport tagjai saját gyűjtésükből is felolvassanak. Félórát szántunk néprajzi kiképzésre, s a magyar népdal-tanulást sem mulasztjuk el.

— Lehetséges ötletszerűen dolgoznak a fiúk, nem szorítanak őket korlátok közé. A nagy tárgykörből: a magyar nép életéből mindenki azt választja ki, amihez kedve és alkalmak van. Az egyik tanítójelölt például összegyűjtötte a nyírmartonfalvai gyermekjátékokat. Rövid idő alatt megtanulta, hogy a gyűjtésnél milyen szempontok vezessék, s egy-két év múlva valószínűleg már „szakember” lesz ebben a tárgykörben.

— Kellő előkészítés után V. éves korukra már tudnak annyit a fiúk, hogy az összehasonlító tudományos kutatás számára is érteket jelentsen teljesítményük. Ha pedig kikerülnek falura, ott folytatják az iskolában megkezdett munkát, s így önmagukon keresztül az illető falut is bekapcsolják a kutatásba.

— Melyek a lelki szempontok is vezetnek bennünket. Falura kikerült tanítóinkat meg akarjuk menteni a lelki elkallódástól, hiszen a multban tapasztalhattuk, hogy a leértékelésnek eláposodtak, elcséltvesedtek. Olyan munkába akarjuk helyezni a mai fiatalokat, melynek következménye a várossal, a tudományos haladással, a kultúrával való szoros összekapcsolódás.

—o—

— Mit végeztek a fiúk ezen a nyáron?

Erre a kérdésre a IV. éves Kovács László válaszol.

— Általános képet még nem nyújthatunk, mert az első összefoglaló beszámoló csak októberben tartjuk meg. Néhányan azonban szívesen beszámolunk tapasztalatainkról.

— Kedves volt számomra a nyári gyűjtő munka: az édesanyám által ismert népdalokat szedtem össze, jegyeztem le. — A dallamok száma 211, változatokkal együtt 281.

— Az édesanyám Bodrogköz-ből jött az Alföldre. Daloló nép az ottani, szívük minden örömét, bánatát notába öntik. Édesanyám pedig különösen szeretett énekelni. Az itteni népdalokat is mindent megtanulta és nagyon sokra megtanított bennünket is. En eddig száz eredeti népdalt tanultam tőle.

Megnéztem a hatalmas népdalgyűjteményt. A fehér kartonlap felső részén a Bartók-féle népdal-rendszerhez szükséges adatok. Teljesen tudományos munka, a Zeneművészeti Főiskolát végzett növendékek teljesítménye sem különb ennél — jegyzi meg a vezető-tanár. A lap többi részét a leköltözött dal és a szöveg tölti ki. A dallamok felvételét Csenyitanár úrtól tanultam — mondja a fiatal gyűjtő.

—o—

Szathmáry Károly III. éves növendék a nyári mezőgazdasági munkákat dolgozta fel Hajdúszovátán.

— A cséplőgépnél ellenőr voltam — meséli —, így igen jó alkalmam volt a fényképezésre, rajzok elkészítésére. A mezőgazdasági munkák részleteinek minden apró mozzanatát megörökítettem, teljesen kimerítettem a tárgyat. A helyszínen beszéltem a munkásokkal, kikérdeztem őket, s így a fényképek és tusrajok mellé megírtam a szöveget is, mely a szerszámok, a munkamenet leírása mellett a munkások életkörülményeivel is foglalkozik.

Egész halom fénykép fekszik előttem. Az egyik a kaszálást, a másik a kötélcsavarást, a harmadik a rudas-hordókat, a negyedik a cséplőgépet ábrázolja. És így tovább. Ha sorba rakjuk a képeket, olyan érdekes formába tárul elénk az anyag, hogy önkénytelenül megtanultuk az összes mezőgazdasági munkák mibenlétét. De ez még nem minden, hiszen tanulmányok, rajzok teszik teljessé az eredményt.

Komlóssy Lajos II. éves növendék:

— A debreceni kerékgyártómesterséget tanulmányoztam Molnár István kerékgyártómester Vendég utca 68. szám alatt levő műhelyében. Harminc képet és negyven tusrajzot készítettem. Egy egész hónapot át minden nap elmentem hozzá, csodálkoztam is Molnár uramék, hogy annyira érdekel a mesterségük!

Meglepeten gazdag a tanulmány: Tartalmazza a mester életrajzát, beszél vándorlásairól, melyeken tudását szerezte. A szöveg mellé térkép van mellékelve, rajta megjelölve a főbb állomáshelyek. Aztán a kerékgyártómesterség munkamenetének alapos ismertetése, a mester oklevelei, azoknak pontos szövege. Magyaróráz rajzok, remek fényképek. A tanulmány végén szó van a mester családjának társadalmi helyzetéről s maga a mester is elmondja életkörülményeiről, a mesterségről és megélhetési lehetőségéről való véleményét.

— Mik a tervek erre az iskolai évre?

— Elsősorban a nyári anyag feldolgozása — hangzik dr. Bakó Elemér válasza. Ennek elvégzése után csak Debrecenben foglalkozunk olyan sokféle irányban, amennyire csak időnk és lehetőségeink megengedik.

Gazdag élményekkel távoztunk s az az érzésünk, hogy még sokat fogunk hallani a református tanítóképző táj- és néprajzi kutatóinak lelkes kis csoportjáról. Ők maguk lelkes vezetőjükkal élükön a legnagyobb eszében, szerényen, elismerést sem várva dolgoznak, s végeznek olyan

munkát, mely nem középiskolásoké, hanem akár egyetemi tanárnak is dicséretére válna. — Munkájukat magyar népünk iránt érzett mélyes szeretettel

és segítenek a munkájukkal egyet előbbre, komoly értékkel gazdagítva nemcsak Debrecen és a Tiszántúlt, hanem az egész nemzetet.

Százecet magyar nő példája

Kállay Miklósnának, a miniszterelnök hitvesének tegnap elhangzott rádióbeszéde rámutatott arra, hogy a mai kor magyar asszonya is teljes mértékben részt kér az egész nemzetet hármló feladatokból. Óriási arányokban bontakozik ki a nők önkéntes honvédelmi munkaszervezete, melynek főfeladatát a miniszterelnök hitvese a másfelé szólított férjakkal munkahelyeinek betöltését az élet fronton vonalán — jelölte meg.

A magyar nő lelki nagyságát, sorsvállalását mutatja, hogy már eddig mintegy százecet nő jelentkezik szolgálatra. Azonban a mozgalom nem áll meg itt, több százecet nő beszervezéséről van szó, akik odaállnak a férfiak helyére a belső fronton és kiveszik részüket a szabb magyar jövőért folyó munkából... A Zrínyi Lónak, Dobó Katicák, Szentgyörgyi Cecillék utódai egész lélekkel helytállnak a magyar életben a hősi küzdelemre elszóllított férfiak helyén.

A mai sorsdöntő időben ropant fontos szolgálat megszervezéséhez, pénzbeli megalapozásához áldozatkészen járultak hozzá

a GYOSZ, a TÉBE, a Nemzeti Bank, Baranyay Lipót elnökkel az élén és más nagypótlatokkal, pénzintézetekkel. Fel kell azonban hiununk a figyelmet arra, hogy az egész társadalom összefogására és áldozatkészségére van szükség, melynél a legkisebb emberek által nyújtott támogatás is jelentős segítségül növekszik.

A magyar jellemből fakadó nagyszerű gondolata a mozgalomnak az, hogy önkéntes, akik jelentkeznek nem parancsszóra hanem belső meggyőződésből vesznek részt a magyar nők munkájában. A belső kötelességérzet diktálja a női önkéntes honvédelmi munkaszolgálatot mindazoknak, akiknek családát, vagy egyéb körülményei lehetővé teszik, hogy felajánlják munkásságukat. Az pedig minden magyar nő átérezte, hogy ez a munka mindnyájunk érdekében való, ez a magunk gyermekeink, országunk jövőjéért folyik, ezért áll oda a magyar asszony a férfi helyére és még az fegyverrel kezében harcolja ki a jövőt, addig a magyar nő vigyáz arra, hogy a belső fronton az élet ritmusa zavartalan harmóniában folyjon tovább...

A jövőhéten összeül a képviselőház

Budapest, okt. 1. Az az élnétség, amely általában politikai körökben a ház várható közeli összeülését kapcsolatban mutatkozik, a MÉP csütörtöki heti pártnapján is tapasztalható volt. A párt tagjai igen nagy számban jöttek össze a párt klubhelyiségében. Az esti órákban megjelent Kállay Miklós miniszterelnök is, a kormány tagjai közül még Lossonczy István közeletési miniszter, továbbá viléz Bonczos Miklós igazságügyi, Bárczay János földművelésügyi, Gergelyffy András belügyi és Jurcsák Béla közeletésiügyi államtitkárok voltak jelen.

Később megérkezett Tasnádi Nagy András, a Ház elnöke és vitéz Förs Tibor, a Ház alelnöke is.

Kállay Miklós miniszterelnököt és Lossonczy István közeletésiügyi minisztert csakhamar nagy

csoport vette körül. A legélnékebb eszmecsere folyt, amelynek során elsősorban az időszaki közeletési kérdések kerültek szóba, de megvitatták más problémákat is. A miniszterelnök később félrevonult a képviselőház elnökeivel és megbeszélte a Ház ősi programját.

A képviselőház a jövő héten szerdán, október 7-én ül össze és megkezdí érdemi munkáját azoknak a törvényjavaslatoknak a tárgyalásával, amelyekkel a kormány a törvényhozást a közeli hónapokban foglalkoztatni kívánja.

A kormányért csak egyidejűleg ugyancsak a jövő hét közepe táján tartja a nyári szünet után első pártnapját, amelyen — a hírek szerint — Kállay Miklós miniszterelnök részletes tájékoztatót ad azokról a törvényjavaslatokról, amelyek a jövő héten összeülö Ház elé kerülnek.

Elnapolták Bárdos Ferenc bűnpörének tárgyalását

Budapest okt. 1. A büntetőtörvényssék több napon keresztül tárgyalta Bárdos Ferenc a Rokkanti Egylet volt igazgatója és négy társa nagyszabású bűnpéret. A bíróság kihallgatta a vádlottakat, majd lefolytatta a bizonyító eljárást és mára lüzte ki a

folytatolagos főtárgyalást; amikor is a perbeszédre került volna a sor. A tanács elnöke azonban nem jelenhetett meg a tárgyaláson, mert katonai szolgálatra behívót kapott. Ez okból a bíróság a tárgyalást bizonyítási időre elnapolta. (MOT)

Ingyenes lett a cselédközvetítés az államosított hatósági munkaközvetítőben

Beszámoltunk arról, hogy október elsejével államosították a debreceni Hatósági Munkaközvetítőt, melynek vezetését Balla Béla hivatalfőnök látja el országos szempontból is példamutatóan. Az államosított munkaközvetítőnek is Balla Béla maradt a vezetője, ami mutatja, hogy meynyire méltányolják az általa végzett kiváló munkát a feleltes hatóságok is.

Tegnap volt egyébként az államosított munkaközvetítő presmijere... Tudvalevőleg a hónap elsején és 15-én állnak el a háztartási alkalmazottak. A tegnapi napon annyi változás történt az államosítás folytán, hogy teljesen ingyenes lett a háztartási alkalmazottak közvetítése...

Most már, hogy a „dologidő” vége felé közeledik a községekben, a tanyákon, valamivel töb-

ben érkeztek Debrecenbe háztartási alkalmazottak, akik el akarnak állni. A cselédberék azonban változatlanul magasak, 25 pengő-öl 60—70 pengőig terjednek az ellátáson kívül... A jövő hónapra, amikor mar a tengeritörés és repászedés is véget ér, várható még nagyobb számban a falvakból a háztartási alkalmazottak bejövetele. Ez a része a cselédeknek ugyanis csak a szőlőtavaszig áll el a városban „szolgálati”, tavasszal, ha megkezdődik a mezei munka, visszatér falujába és késő őszig ott dolgozik.

—o—

Berlin, okt. 1. (Német TI) A Führer szívélyes hangú táviratban tolmácsolta legmelegebb jókívánásait Franco tábornok spanyol államfőnek a Caudillo napja alkalmából. (MTT)

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR

Pénteken este: Madarász C) b. Szombaton délután: Pacsirta, filléres helyárak. Szombaton este: Csipkeálarc. Vasárnap délután: Csipkeálarc. Vasárnap este: Madarász.

Madarász

Közel két évtized után ismét felcsendültek a Csokonai Színházban Zeller híres operettjének édesen kiömlő, puhan simogató melodái. Minden elismerést megérdemel Belezna Unger István direktor nemes törekvése, mely-lyel új életre támasztja klasszi-kus operettciklusában az operett fénykorának legszebb, legértéke- sebb alkotásait.

Az előadás és rendezés érdeme, hogy még a szövegek könyvön sem éreztük megfakult voltát, új szí- nekben ragyogtatta fel azt a ki- tűnő színészgárda áradó humora, a kifogástalan művészi rendezés, — Selmezy Mihály munkája — sok finom, poétikus ötlete.

Erdész Irén szépen csengő hangja, kiforrott játékkészsége maradéktalanul érvényesült. — Fenyvessy Éva Postás Milkája egyik legsikerültebb alakítása a kitűnő primadonnának. Hangban, játékban egyaránt kifogástalan és nem hiányzik belőle az egyéni ség varázsa sem. Perényi Sári remekül karikírozott bárónője sok derűt fakasztott Hódossy Judit minden szerepében bebizonyít- ja, hogy komoly tehetség. Ude, kedvesen természetes egyénisége pompás színfoltja az együttes- nek. Jóízű figurát hoz ki a kocsa- márosné szerepéből Gál Manó.

Bakoss István tisztán, érecesen csengő hangja, hódítóan elegáns, finom mértéktartással szinpadra vitt Szaniszló grófja nagy alkert aratott. V. Molnár Iván férfiasan jó humorérzékkel, sokrétű mű- vésszettel játszotta a madarász szerepét és a „Nagyapám míg ifjú volt” békédők hangulatát va- rázólo énekszámát hanggal is meglepően jól bírta. Kompóthy Gyula kisebb szerepben is mara- déktalanul megállította nagy- szerű művészetét. Selmezy Mi- hály bárója áradó humorral tele, ragyogó alakítás. Külön meg kell emlékeznünk Rajz János és Kor- mos Ferenc professzor-figuráiról. Duettjüknek kiróbbanó sikere volt, négyezer kellett ismétlő- niök a szímet. Hortobágyi Artur sikerült figurája mellett Kállay Erzsébet, Szitay, Ragályi, Balogh, Felföldi, Kiss, Dóka, Szóts és Tanay jól egészítették ki az együttest. Bakonyi Ödön kifor- rott művészzel, kifogástalanul dirigálta a zenekart, maradéktalanul érvényre juttatta a mu- zsika szépségeit.

SZÍNHÁZI KISTUKÓR

TIZEDIK ELŐADÁSÁHOZ ér- kezik el kedden a „Bolond Ás- vayné”, mely változatlanul zsü- folt nézőtér mellett fut és nem engedí bemutatni a soronkövet- kező prózai újdonságot, Bahr: Koncert-jét Ezzel a színparkozóan szellemes darabbal már egy hete lévő a próza együttes, de a „Bo- lond Ásvayné”-t nem lehet le- venni a nagy siker miatt a mű- sorról és így csak a hónap közepé- re marad a bemutatás.

U. KOVÁTS TERUS saját köl- teményét adja elő október 6-án, a „Bolond Ásvayné” ünnepi elő- adása előtt. Az alkalmi költemé- nyü izzó hazafisággal állít em- léket október 6 hőseinek.

A „VEN DIÓFA” próbái foly- nak teljes erővel a színházban. A

Csokonai Színház

Pénteken C) bérletben, va- sárnap este bérletstúnetben

Madarász

Zeller pompás nagyoperettje

Szombaton és vasárnap dél- után a rádió által nagy si- kerrel közvetített

Csipkeálarc

darab kiállítás eseményszám- ba megy. Egyik jelenetben tiszta ró- zaszín selyemszoba ragyog fel a lámpák fényében. Unger direk- tor Budapestről 300 méter sely- met hozatott, csak ennek az egy képek díszletéhez.

OKTÓBER FOLYAMÁN két felújítása a „Pozsonyi lakoda- lom” és Zilahy Lajos „Tábor- nok”-ának felújítására és egy eredeti bemutatóra, Kállay Mik- lós a „Roninok kincse” japán tárgyú darabjának bemutatására is sor kerül.

Horthy István emlékbélyeg

A kereskedelem- és közleke- désügyi miniszter rendeletére a **hősi halált halt Kormányzó- helyettes Úr emlékére** ez évi ok- tóber 15-én 20 filléres címletű alkalmi postabélyeget becsáta- nak forgalomba. A bélyeg Horthy Istvánt ábrázolja. Az emlékbélyeg további intézkedésig bár- mely postai küldemény bélyeg- mentesítésére 1942 október hó 15-től kezdve felhasználható.

—o—

Az egyetemi ifjúság október 6-i ünnepélye

Október 6-án, a magyarság gyásznapján a debreceni egye- temi ifjúság is emlékezik.

A központi épület diszudvarán délelőtt 11 órakor lesz a kegye- tes ünnepély. Az ünnepi beszé- det dr. Makkai Sándor profesz- sor, a hittudományi kar dékán- ja mondja, az ifjúság szónoka mikházi Kovács Tibor, a Turul Szövetség debreceni kerületének helyettes vezére lesz, *Felföldy László*, Az Attila B. E. leventéje Gyóni-verset szaval.

—o—

Szádeczky-Kardoss Tibor előadása a Népeség- tudományi Unióban

A Nemzetközi Népeség-tudo- mányi Unió magyarországi cso- portjának legutóbbi ülésén, amelyen Balás Károly elnököl, **Szádeczky-Kardoss Tibor** debre- ceni egyetemi tanár tartott elő- adást „9 magyar pénzügyi poli- tika a családvédelem szolgálatá- ban” címmel.

Az előadó rámutatott arra, hogy Magyarország pénzügyi politikájában Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter csendu- dos vezetése alatt az adóztatás- nál, az állampénzügyi főcél mel- lett a családvédelmi és szociális szempontok is mindinkább ér- vényre jutottak. Szádeczky-Kar- doss a családvédelmi érdekeit szolgáló újabb pénzügyi vonat- kozásaival bíró magyar törvény- alkotások körül megemlíti az **Országos Nép- és Családvédelmi Alap megteremtését**, Magyaror- szágon a családvédelem érdeké- ben az adóztatásnál a legutóbbi években nyújtott kedvezmények kétségtelenül jelentősek. Az adó- politikában a családvédelmi szempont érvényesítése a lét- minimum adómentességénél szükseges. Emellett azonban még más adókedvezményeket is élveznek a többgyermekes csalá- dok.

Dr. Szádeczky-Kardoss Tibor méltatta még az új magyar egye- nesadóreform rendelkezését és azok kedvező hatását. Befejező szavaiban hangoztatta, hogy a sokgyermekes családok adóter- hének könnyítésével kedvező népesedéspolitikai hatást lehet elérni. Mivel nemzetünk jövője a magyarság népesedésének alu- kulásától nagymértékben függ, arra kell törekedni, hogy a ma- gyar pénzügyi politika továbbra is kellően figyelembe vegye a családvédelmi szempontokat és így közvetve a népesedés érde- keit is szolgálja.

Az értékes előadásért a nagy- számban megjelent előkelő kö- zönség nevében Kovács Alajos ny. államtitkár és Balás Károly egyetemi tanár, elnök mondott az előadónak köszönetet.

Okt. 3-án, 4-én Vöröskeresztes napok

Támogassuk adományainkkal a magyar honvéért dolgozó Vöröskeresztet!

Fontos rendelkezések a 42-es bizottság előtt

A 42 tagú országos bizottság október 9-én ülést tart és a kö- vetkezőket tárgyalja:

1. A m. kir. miniszterium ren- delete a törvényellenesen kül- földre távozottak, vagy külföl- dön tartózkodók pénzküldemé- nyének zárolása tárgyában.
2. A m. kir. miniszterium ren- delete a közérdekű feladatot el- látó egyes vállalatokra, vagy szervezetekre az állami felügye- let kiterjesztéséről.
3. A m. kir. miniszterium ren- delete a közellátásügyi igazgatás körében szakértők alkalmazása tárgyában.
4. A m. kir. miniszterium ren-

delete a borkereskedők fel nem használt pincéinek és füres hor- dónak, valamint egyéb tartá- lyainak az 1942. évben termelt must, bor és ezek melléktermé- keinek elhelyezése céljából való igénybevétele tárgyában, utóla- gos bejelentés.

5. A m. kir. miniszterium ren- delete a must besúrtásának en- gedélyhez kötése tárgyában, utó- lagos bejelentés.

6. A m. kir. miniszterium ren- delete az országos ügyvédi, gyám és nyugdíjintézet tagok ellátási igényeinek szabályozása tárgyá- ban.

A vendéglősök első szünnepje

Mely vendéglők maradnak ma zárva

Tegnap számunkban beszám- oltuk arról, hogy a debreceni vendéglősök heti szünnep tartá- sát határozták el. Ennek megfe- lelően ma pénteken a következő vendéglők maradnak zárva:

Csöcsits Lajos Gambirna ét-

terme, Bernardin János Kispipa étterme, Schaff Kálmán vendég- löje, Csapó u. Csapó László Szob- oszlói úti vendéglője, Erdődy Károly Arany János u. 1. Halasz vendéglő Magoss György tér és Szakács Józsefné Petőfi tér.

Malária és kanyaró megbetegedések fordul- tak elő nagyobb számban Hajdú megyében

A maláriát ingyen gyógyszerek szétosztásával gyógyították. —

Hajdú vármegye utolsó három hónapi közegészségügyi adatait most ismertette az alispáni je- lentés kapcsán dr. Uzonyi Bar- na főjegyző.

A fertőző megbetegedések kö- zül kanyaró és malária jelentke- zett nagyobb számban. Három hónap alatt 176 kanyaró és 224 malária megbetegedés történt. A maláriás betegek gyógyítását a *tisztifőorvosi hivatal ingyen ma- gyar gyógyszerek szétosztásával*

tette lehetővé.

Örvényes jelenség, hogy az *idén mindössze két Heine Medin megbetegedés, vagyis gyermekbél- nulás fordult elő 90 nap alatt a vármegyében.* Kiütéses tifusz megbetegedés sem volt az utolsó három hónapban.

Egyéb fertőző megbetegedések közül 44 vérhas, 12 hastífusz, 25 diftéria, 71 vörheny, 49 számár- köhögés eset került bejelentésre a *tisztifőorvosi hivatalhoz.*

Nagyvárad városa egyhavi fizetést ad téli beszerzési segély címén tisztviselőinek

Nagyvárad város törvényható- sága most foglalkozik tisztviselő- inek és alkalmazottainak juttan- tandó téli beszerzési segély ügyé- vel. Az ottani jog- és pénzügyi bi- zottság előtt már szerepelt az ügy. A betervezett javaslat szeri- nt *úgy a közgazgatási, mint az üzemi tisztviselőinek és alkalmazottainak téli beszerzési segély cí- mén egyhavi fizetést folyósít Nagyvárad városa.* A polgármes- ter már meg is jelölte erre a fe- dezetet. Más intézkedés is tesz Nagyvárad városa. *Tisztviselői és alkalmazottai részére fogyasztási és értékesítő szövetkezetet kíván létesíteni.* Erre 200.000 pengő megszavazását javasolja az otta- ni jog- és pénzügyi bizottság a közgyűlésnek.

A nyugdíjasok kérelme

Tudvalevően Debrecenben is

A Bajtársi Szolgálat Debrecenben elérte a 15.000 fűzet felajánlását a harcos és sebesült honvédeknek

Debrecen népe, ifjúsága és felnőttei nemes versenyre keltek, hogy minél több jó olvasnivalót ajánljanak fel harcoló honvé- deinknek és a hadikórházakban ápoló hőseinknek. A Bajtársi Szolgálat nagy erőfeszítéseket tesz, hogy minél több intézményt és testületet bevonjon ebbe a szép szolgálatba.

Egyenesen megható, amit az is- kolákban tapasztalunk. A *Kereskedő Társulat fiú és leány tanoncskolájából*, melynek igazga- tója dr. Szalaci Rócz Imre, mesze- te a várakozáson felüli számban jöttek megajánlások. A *szerény- jövedelmű tanoncok versengtek a jobb módú iskolás diákokkal.* Hasonlóképpen nagyszerű *ered- ményt produkált a Kollégium tan- tónképző intézete és liceuma*, melyeknek dr. Török Tibor az

mozgalom indult meg a tisztvisé- lők és általában a közalkalmazot- tak beszerzési segélye érdekében. A városi tisztviselők ezirányban kérvényt is adtak be a közgyűlés- hez.

Mint értesülünk, a *városi nyug- díjasok* körében mozgalom indult meg azirányban, hogy a rendkí- vüli gondoskodás áldásaiban ők is részesüljenek. Hangoztatják, hogy a drágaság őket is érinti, sőt sok esetben, különösen az öreg, beteges nyugdíjasoknál or- vos-patika költség, dietikus étel- mód növeli a kiadásokat. Olyan nyugdíjasok, kiknek nincs mel- lékjövedelmük, valóban megér- demlik a támogatást annál is in- kébb, mert a mult években a nyugdíjasok egyszer sem kaptak semmit.

igazgatójuk. A kitűnő nevelő, a nagyszerű cserkész pompásan fogta meg a kérdést és *fiú bold- dog örömmel álltak sorakozóra Török Tibor mögé, hogy meg- mutassák; ők is gondolnak a honvédekre, akiknek kis része itt nyer ápolást, velük egy fedél alatt.*

Beérkezett a többi iskolák kö- zül a *Dóczy leánynevelő intézet- ből a leányliceum és a tanító- néképző intézet nagyszerű leány- gárdájának megajánlása.* Itt *Vekerdi Béla dr. igazgató* irányít- totta a szervezést remek ered- ményvel. Nem maradt mögötte a *Dóczy leánygimnáziuma* sem, melynek igazgatója *Péterffy László*, aki igazán nagy szeretettel és *készséggel állt a mozgalom élére.* Általában a Dóczy intézet tagoza- taiban sokat köszönhet a Bajtár- si Szolgálat dr. Pap Ferenc kö- zépszikolai felügyelő, igazgatónak, aki nemesak megengedte, de buz- ditotta a tagokat, hogy a *honvé- dek jó olvasnivalóit minél több- ben lépjenek be a megajánlók*

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

egyre növekvő táborába. A Bajtársi Szolgálat nagy örömmel állapítja meg, hogy ma- már Debrecen elérte a *honvédek részére megajánlott fűzetek terén a 15.000 példányszámot.* A határ azonban még jóval magasabban van.

—o—

Óvakodjunk a kémektől!

Nem az a veszélyes ellenség, aki fegyverrel a kezében nyil- tan és bátran harcol ellenünk, hanem az, aki földalatti akna- munkát végez, az ismeretlenség leplebe burkolózik és bizal- munkba férközve, jóbarátunk adja ki magát. *Hátunk mögött azonban becsap, löknéreszi esal- dunkat, házunkat és hazánkat.* Ez a kém. A kém mindent lát, megfigyel, kihallgat, különösen katonai hatóságok iránt érdeklő- dik rábeszél, beugrat, karmai közé kaparint és végül megfojt. **Óvakodjunk a kémektől!**

—o—

Sztranyavszky és Kovács püspök utódait beiktatták

Balassagyarmaton az evangé- likus egyház egyszerre iktatta be Kovács Sándor püspök és Sztranyavszky Sándor felügyelő utódait. **Kardos Gyula** püspök és **Laszkáry Gyula** felügyelő kerül- tek az egyházkerület élére. A beiktató beszédet **Kapi Béla** püs- pök tartotta. **Kardos Gyula** nagy székfoglaló beszédet mondott.

—o—

Felépült a világ első pehelyfalú háza Gyopároson

Tóth S. Ferenc orosházi szalo- mester elhatározta, hogy a gyé- kény bugájából, mely a pehely- nél is finomabb, házat épít, hogy telen jó meleg legyen. A gyékény bugáját szétbontotta pelyhekre és vagonszámra gyűjtötte egy rak- tárban. Feljelentették gyűlékony anyag engedély nélküli raktározá- sa miatt. A vizsgálat során el- mondta a tüzoltóparancsnokok, hogy miért gyűjti a rossz hővezető pelyhet. Az ötlet megvalósítá- sához hozzájárult Dévényi Lajos tűzrendészeti felügyelő és így épült meg a gyopárosi gyermek- nyaralató telepen a gondnoki lakás. Betoncölöpökre, fából és a két deszkafal között kitöltve a finom pehely tömeggével, hogy jó meleg legyen. Az orosháziai kí- váncsian várják, hogy tényleg olyan jó meleg lesz-e a pehely- falú ház, mint a szabómester hir- deti.

—o—

Földalatti „fekete mu at- ságot” lepleztek le Budapestben

Budapestben a 11 órás zárór- rendelet életbelépése után a Ma- gyar utcai Kaszinóban a delektí- vek éjjel után 3 órakor mélyen a föld színe alatt a pincében, rej- tett éjszakai mulatságot fedeztek fel. A delektívke a pincebejáron behatolva a »fekete mulatság» színhelyére, halk zeneszót hallot- tak, az egyik szeparében frakkos férfiakat, estélyruhás nőket ta- láltak pezsgőzve, konyakozva. Magának a kávéháznak a redő- nye le volt húzva, a vendégek a pincében berendezett helyiségen tartottak titkos mulatozásokat záróra után. A vendégeket igaz- gató ellen pedig megindult az e- járás, melynek során 60 napi e- zárással és 2000 pengő pénzbün- tetéssel sújtották. Hasonló feke- mulatságot fedeztek fel a Józset városi Kávéház pincéhelyisége- ben.

A leventék sikere a milánói ifjúsági versenyeken

Magyarország 11 nemzet között a harmadik lett

Milánóból most érkezett vissza a 11 nemzet ifjúsági versenyének megvívása után az a 68 leventefi és 11 leventelány, akik a magyar ifjúsághoz méltóan küzdöttek a magyar színek dícsőségéért. Ez a néhány ifjú megmutatta, hogy a magyar ifjúság nem ismeri a szentimentalizmust.

Mint szentimentalizmus jelentik, nevezetesen sportviszonyok között dacolva az időjárással, kitűnő helyet szerekeltek ki maguknak a magyar leventék sporttudásukkal, fegyelmelzettségükkel, lthoni előzetes cölütudatos munkával.

Atlétikában Német- és Olaszország után a harmadik helyet foglalták el. Kardban az olaszok után második, teniszben harmadik, úszásban pedig Németországgal egyenlő pontszámot szereztek meg.

Az összeredmény szerint Magyarország a 11 nemzet közül a fiúk versenyében harmadik, a lán-

nyok versenyében pedig a negyedik helyet foglalta el. Sokkal többet jelent ez azonban ha meggondoljuk, hogy ezt a harmadik helyet Európa két leghatalmasabb nemzetét után, a német birodalom és olasz birodalom után érte el a magyar nemzet kiküldött leventecsapata.

Külön ki kell emelni, hogy a levente versenyeket nem az úgynevezett társasági alapon vldogatták. A győztesek közül többen falusi származásúak, ami bizonyítja a magyar faj életerejét.

A Levente Hírközpont jelentése szerint Renato Ricci korporációs miniszter, az európai ifjúsági szövetség tb. elnöke táviratot intézett a magyar ifjúság országos vezetőjéhez. Az olasz miniszter — mint írja, — örömmel gratulál a magyar csapat kiváló milánói szerepléséhez, amelyben szép bizonyosságot tett a magyar levente ifjúság erejéről.

Október 11-én iktatják be Ferenczy Károly református lelkipásztort

Dr. Ferenczy Károly lelkipásztort ünnepélyes beiktatását október 11-én délelőttre tűzték ki. Az ünnepség tulajdonképpen három részre oszlik. Délelőtt 11 órakor a Nagytemplomban ünnepi istentisztelet keretében dr. Szász Imre esperes iktatja be dr. Ferenczy Károly lelkipásztort, aki prédikációt mond.

Utána presbiteri díszgyűlés lesz ugyancsak vasárnap délelőtt, az istentiszteletet követően az egyház tanácstermében. Ez alkalommal D. dr. Révész Imre püspök, lelkészelnök üdvözi az új lelkipásztort.

A beiktatási ünnepség harmadik része a Csapó utcai egyházzsír tanácsülésén folyik le. Vasárnap délután az egyházzsír tanács tart ünnepélyes díszgyűlést és ezen veszi át dr. Ferenczy Károly az egyházzsír vezetését. A gyűlésen dr. Farkas Pál lelkipásztort, megbízott vezetőlelkész és dr. Balla Bertalan városi főjegyző, gondnok einökölnek. Az új lelkipásztort dr. Balla Bertalan köszönti. Természetesen mindhárom alkalommal és helyen dr. Ferenczy Károly is mond beszédet.

Adakozzunk a vöröskeresztes napokon

A bolsevizmus elleni keresztes hadjárat a magyar honvédség harcbevételét is szükségessé tette. A most folyó háború a Magyar Vöröskeresztre is különleges, még az eddiginél is nagyobb feladatokat ró, amelyek megvalósítása csak a nemzet minden egyes tagjának legmesszebbmenő áldozatkészségével oldható meg.

A Magyar Vöröskereszt kötelességét képezi a hadrakelt seregek sebesültjeinek és betegeinek az állami gondozáson túlmenő ellátása.

Ehhez sok millió pengőre van szükség. Ezért f. hó 3. és 4. napjain ismét kérszóval fordul a város társadalmaához.

Adakozzék mindenki, szegény és gazdag egyaránt tehetségéhez képest, mert a Vöröskereszt háborúban és békében egyaránt mindenkiért dolgozik.

Ürnagyújtóhelyek: Kossuth u. templom előtt dr. Szemere Antalné vezetésével. Pénzügyigazgatóság előtt dr. Vajthó Lajosné. Városháza előtt dr. Kölcsey Sándorné. Debreceni Első Takarékpénztár előtt Nábráczky Béláné. Kistemplom előtt dr. Bacsó Jenőné. Piac u. és Szent Anna utca sarkán Tichy Antalné. Szent Anna u. templom előtt Papp Gyuláné. Gambrinus passage előtt özv. Sass Béláné. Miklós u. és Piac u. sarkán Torzsay Henrikné. Hunyadi u. és Deák Ferenc u. sarkán dr. Jeney Sándorné. MAV. Pályaudvar előtt Abonyi Gyuláné. Arany Bika-szálló előtt özv. Pápay Alajosné. Hadtestparancsnokság előtt Beregffy Károlyné. Árpád-téri templom előtt Hegyaljai Kiss Gézáné. Nemzeti Bank előtt Reinich Jánosné. Csapó és Piac u. sarkán Koren Emilné. Postaigazgatóság előtt dr. Kulcsár Bertalanné.

A polgármester hirdetménye

A m. kir. Belügyminiszter úr f. évi szeptember hó 2-ik napján kelt 115.324—1942. V. sz. alatt

engedélyt adott arra, hogy a Magyar Vöröskereszt Egyesület céljai megvalósításához szükséges anyagi eszközök részben megszerzése érdekében »Vöröskeresztes Napok« elnevezés alatt 1942. évi október hó 3. és 4. napján váтамennyi törvényhatósági jogú és megyei város területén urnákkal és perselyekkel, valamint gyűjtőívekkel közpénzadományokat gyűjthessen.

Értesítem a város közönségét, hogy az engedély alapján a Debrecen városi Vöröskereszt fiók az említett napokon 9 órától 13 óra 30 percig a város különböző részein elhelyezett urnákkal és perselyekkel, továbbá a VI. cserkészkerület cserkészzei és a leventék útján gyűjtővekkel házakénti gyűjtést folytat. A Vöröskereszt fiók ebből az alkalomból megváltást jegyeket is ki fog bocsátani, melyeket az urna- és perselygyűjtő hölgyek fognak árusítani.

Felkérem a város közönségét, hogy a Magyar Vöröskereszt Egyesület nagyfentosságú honvédelmi érdekű feladatának megvalósításában adományával támogatni szíveskedjék. Polgármester.

Súlyos ítéletek légoltalmi kihágásokért

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság több légoltalmi kihágás miatt feljelentett egyént vont felelősségre.

A megtartott tárgyalások után dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró Burai Miklós műszerész, Ispótlály-tér 4. sz. alatti lakost, mert légvédelmi szolgálatra nem jelent meg beosztási helyén, nyolcnapi elzárásra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Özv. Berkí Gyuláné Hajnal utca 2. szám alatti lakos, mert rosszul sötétítette el ablakait és a fény kiszűrődött, dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos két-napi elzárásra ítélte. Az ítélet fellebbezést.

DEBRECZEN X. 2.

Holdi történet

Szép, csöndes öszeleji éjszaka volt. A hold már feljött, ezüstös karéja bevilágította a tájat. Sehol a holdon egy ember sem járt, csak én sétáltam még holdim-mal, Luna Oszkárrel.

Oszkár barátom ugyanarról a vidékről való volt, mint én. A szomszéd kráter volt szülőházaja. Apja igen ismert holdbirtokos volt. Körülbelül ötezer katasztrális föld holdat mondhatott a magáénak. Oszkár már nem szeretete a holdat. Nem szeretett gazdálkodni. Beleesett ő is abba a betegségbe, amely az utóbbi évtizedekben a hold egyszerű népét a városba terelt. Latéiner lett. — Tanár. Most holdrajzot tanít a kisváros egyetlen gimnáziumában.

Oszkár panaszkodott, szólt a szívét szomorúsággal szorító szerelemről. „A halvány földhöz sird sóhajaid” — szóltam rá s reálisabb témáról, a holdbirtokpolitikáról kezdtem beszélni. — Arról, hogy hány holdtalan van, akinek nincs egy föld holdja sem s ezért közellátás szempontjából az államra szorul.

Holdim csak haligatott. Lát-szott, nem érdekli a holdkérdés. Csak szerelmével foglalkozott gondolatban.

Nem csodáltam, hogy reménytelen szerelem. Hiszen Oszkár barátom bizony olyan kerék, kopasz fejjel bírt, amely úgy világitott, mint a földvilág.

Valahányszor ránéztem, azt kellett fűtyülnöm: „Füldik a földvilág az éj tengereben...”

Amiért ő megharagudott. Elkeseredett egészen. A halálról beszélt. A holdontúli életről.

Igyekeztem a holdi gondolatokkal visszatéríteni elvesztett életkedvét. A kötelességére figyelmeztettem, hivatására a ráváró évezetekre. Arra, hogy szerelme Mendax Leontine a végén mégis csak az övé lesz.

Mind hiába volt. Hiába vártam hogy Galilei után szabadon felkiáltson: „Es mégis mozog a hold” — hogy dúcs elszánás ve-gyben rajta erőt, s újra élni akarjon.

Sírni kezdett. Eszébe jutott élete legnagyobb élménye, amikor tornászajnokságot nyert, s a zenekar ezt játszotta: „Ha a hold Isten kálapja. — lapja. Úgy hazánk bokréta — rétarajta...”

Zokogva búcsúzott el tőlem. — Láttam rajta, el van szánva a halálra. Komor előjelek között, nyomasztó aggodulás súlya alatt fogtam meg ujtóljára kezét.

Aztán elment. Meghatva mondtam magam-ban: — Legyen neki könnyű a hold.

S ahogy ment, alakja egyre inkább sötétebe vészett. A világosság egyre fogyott s a sötét lett úrrá a tájon Feihő nem volt az égen s a földfény mégis egyre halványabb lett. Sötétült a föld, sötétült s a végén kialudt a fény.

A holdlakók nem tudták, csak én, az öreg, ex-földlakó, hogy miért a földfogyatkozás?

Légoltalmi elsötétítés van a földön! (pjl.)

Újabb letartóztatás a bórpanama ügyében

Beszámoltunk már arról a bórpanamáról, melynek egyik főszereplője Kelemen Antal Böszörményi úgnök volt. A társaság tagjai fekete bőrt hoztak forgalomba és Debrecen—Nyir-egyháza között levékenykedtek. A társaság még zsarolást is követelt el és Szilágyi László debreceni timármesterlől 15.000 pengőt vettek el fenyegetésekkel.

Ennek az ügynek újabb gyanúsítottja került most a debreceni ügyészségre Rakamzról Friez Károly személyében. A gyanú szerint a fekete bőrből 78 kilót használt fel. Friez beis-merő vallomást tett és a vizsgálóbíró letartóztatta.

— Gibraltárban és környékén olyan nagy vihar és felhőszakadás volt, mely megbénította a hajózást.

Lakás biztosítása tényleges katonák és csendőrök részére

Debrecenre is vonatkozik a rendelet

A minisztérium 5600—1942. M. E. számú rendelete, amely a hivatalos lap mai számában jelent meg, intézkedik a lakások és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó egyes kérdések szabályozásáról. Ha a rendelethez mellékelte jegyzékben felsorolt vagy a jelen rendelet hatálya lépése után a belügyminiszter által rendelettel kijelölt városban, községben levő olyan lakás bérletét, amelynek bérlője a honvédség vagy csendőrség hivatalos állományában tényleges szolgálatot teljesít, felmondással megszünteti, vagy a bérletet megszüntető egyéb tényköriülmény áll elő, a bérbeadó, mielőtt a lakást bérbeadná, köteles a lakás megüresedését a felmondást vagy a bérlet megszüntetését előidéző más körülmény tudomására jutásától számított három nap alatt a lakás pontos címének és annak megjelölésével, hogy a bérlet éves, vagy havibérlet, avagy határozott időre köt-

tett, az állomásparancsnokságnak ajánlott levélben írásban bejelenteni és egyúttal az illetékes parancsnoksággal közölni, hogy a parancsnokság a bérbeadó részére az értesítést kinek a címére küldje. Az állomásparancsnokság záros határidő alatt értesítheti a bérbeadót arról, hogy a lakást hivatásos állományban tényleges szolgálatot teljesítő katonai vagy csendőr személy részére kívánja fenntartani. A bérbeadó a lakást a parancsnokság által kijelölt katonai vagy csendőrszemélyek körébe tartozó bérlőnek bérbeadni köteles. Ezek a rendelkezések al-bérletekre nem vonatkoznak.

A rendelethez csatolt jegyzék felsorolja azokat a városokat és helységeket, melyekre a rendelet hatálya kiterjed. Ezek között van Debrecen, továbbá környékükön Hajdúnánás, Berettyóújfalú, Bihar-nagybajom, Nyirbátor, Karcag.

A Jótékony Nőegylet közgyűlése

28 árvtát nevel az egylet árvaházában

A Debreceni Jótékony Nőegylet Sass Béláné elnöklésével tartotta meg 73-ik évi rendes közgyűlését. Sass Béláné nagyszabású megnyitói beszédet mondott, melyben utalt a történelmi idők eseményeire, majd így folytatta:

— Az ember gyarlóságánál fogva az eredményeket sokszor szereti a maga sikerének elkönyvelni. Elfelejtkezik közben Istenről. A mai idők mátra tanítanak. Megtanultuk megbecsülni a kenyeret, mint Isten ajándékát. Örülünk az éjszakának, ha nyugodtan telt el. Megtanuljuk a türelést és lemondást, mely lelkünket tisztábbá és nemesebbé teszi, szívünket megacélozza.

Majd beszámolt a legutóbbi év eseményeiről és kegyelettel emlekezett meg dr. Trocsányi Béláné, dr. Hadházy Zsigmondné, Weszter Istvánné, dr. Gödény Sándorné, dr. Magoss Györgyné Wolff Jánosné elhunytáról.

— Az árvaházban, — melynek fenntartása súlyos gondokat okozott, — 28 árvtát nevelnek szere-

tettel, vallásosan, hazafias szel-temben Elismeréssel szólt a társadalom megértő támogatásáról.

A nagy letszással fogadott beszéd után Magyar Bertalan titkár terjesztette elő jelentését. E helyezik Jeney Albertné jöltévi arc-képet, aki 4000 pengőt hagyományozott a Nőegyletnek.

A litkari, majd utána dr. Kovács Jenő ügyési és pénztárosi jelentését, dr. Erdős Károly egyetem professzor, igazgató, tel-ügyelő bizottsági elnök jelentését a zároszámadásról és mérlegelő tudomásul vették. Mody László gondnok jelentésével és a költségvetéssel együtt.

A közgyűlés ezután gondnokkiválasztotta Mody Lászlót, pénztárossá Szabó Ferencet, ellenőrré vitéz Borbély Imrét, választmányi tagokká Szilassy Idát, özv. Pethő Jánosné, dr. Kiss Sándorné, özv. Öry Jánosné, dr. Czeglédy Sándorné és Liszka Kálmánné választotta meg.

A közgyűlés Sass Béláné záró szavaival ért véget.

A Kollégiumi Kántus ismét megkezdte működését

Tegnap tartotta a Kollégiumi Kántus nagy érdeklődés mellett Erdős Károly professzor elnöklésével ezévi alakuló közgyűlést, melyen jegyzővé Mészáros Lászlót, közös vál. taggá Adorján Istvánt választották meg. A választás végig egyhangú volt s az itt megnyilatkozó nagy egyetértés biztosítja majd azt, hogy a Kántus munkája Szighely Gyula vezetésével ez évben is igen szép és eredményes lesz.

Az Árpádtéri Egyházzsír tanácsulése

Most tartotta ülését az Árpádtéri egyházzsír tanácsa Kovács Lajos m. kir. postaigazgató gondnok és Hegyaljai Kiss Géza dr. vezető lelkipásztort elnöklésével.

A lelkipásztort bemutatta az 1942—1943 évre szóló munkatervet s a tanácsülés azt egyhangúlag elfogadta. Intézkedett a tanácsülés időszerű ügyekben, meghatalmazást adott a vezetőségnek az egyházzsír népiszkola szegény gyermekeinek ellátására.

Kimondta a tanácsülés, hogy a csütörtöki istentiszteletek 5 óra kor való harangozással fognak kezdődni. A gyülekezeti terem lefoglaltsága miatt a szerdai bibliaórákat minden hét szerdáján 5 órakor fogja tartani a Rakovszky utcai iskola III. osztályának termében, a jövő héttől, október hó 7-től kezdve.

Örömmel vette tudomásul a tanácsülés, hogy amint a szükség

ÉRDEMES

átmeneti kabátot férfi sportöltönyt fiú iskolaruhát fiú télikabátot

vásárolni

jó minőségben, olcsó szabott árainkon.

Grünfeld

úriszabóság

Kistemplom mellett

DEBRECZEN x. 2. HIREK

DOLGOZZ, HOGY DOLGOZHASS!

GYÓGYSZERTÁRAK Ajtali szolgálat szeptember 26-án reggel 8-tól, október 3-án reggel 8-ig: „Kossuth” Plac u. 26, telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Kálvin-tér 15, telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66, telefon: 1178. — „Hungária” Szoboszlói út 4, telefon: 28-25.

— **MAGYAR FEGYVER, MAGYAR KÖNYV AZ ERŐ!** Tegy felajánlást a honvédek részére a frontra és a hadikórházakba a Nemzeti Könyvtár füzeteiből. — **A Bajtársi Szolgálat megkezes.**

Uj formátumban

Új beosztással, megnagyobbított oldalakon jelenik meg mártól kezdve a „Debreczeni”. Az eddigi négy hasábos beosztás helyett a lap oldalait öt hasábosra osztottuk, megszüntettük és magasságban is megnagyobbítottuk. Ezzel az újítással azt érjük el, hogy lényegesen több szöveget nyújthatunk olvasóinknak, tehát még részletesebben tájékozódhatunk a világeseményekről, a helyi és országos történésekről. De arra is gondoltunk, hogy a háborús viszonyok miatt esetleg újabb oldalszámkorlátozás következhet be, mely esetre az újításadta előnyökkel élve még mindig nyújthatjuk majd olvasóinknak a kellő tájékoztatást.

Lapunk új beosztása a gépi bevezetés teljes átállítását hozta magával, ami a mai anyagának mellett horribilis áldozattal követhető kiadássalalunktól. Am meghoztuk ezt az áldozatot márcsak annál az általunk régen követett elvvel fogva, hogy maradéktalanul visszajuttatjuk olvasóinknak azt az anyagi erőt, melyet tőlük kapunk.

— **Vitéz Tóth Gyula** rendőrtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság helyettes vezetője csüförtökön délelőtti tisztelő látogatást tett Rásó István alispánnál.

— **Új vármegyei adófelszámolási bizottsági tagok.** A bal-mazújárósi adófelszámolási bizottságba a vármegyei törvényhatóság az Ügyvédi Kamara javaslatára dr. Szutor Béla Tivadar és dr. Háló Tibor debreceni ügyvédekét választotta be. — **A hajdúszoboszlói adófelszámolási bizottságban megüresedett helyre** a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara javaslatára Cseke Gábor hajdúszoboszlói lakost választották be.

— **Hierlábórnok,** a német munkaszolgálat főnöke néhány napot Szófiában tölt, majd megátogatja a bolgár munkatáborokat.

— **Pozsonyban** egy nagy házban földmunkálati során a föld alatt hat méternyire egy ósi hajó maradványaira találtak. A hajó egy része egy másik, még fennálló ház alatt van.

— **Nagy vihar** pusztított a fűszaboni kikötőkben. Sok hajó felborult, vagy ráfutott a parti sziklázatokra. A kikötő környékén a tengerpartot mindennél hajóroncsok szegélyezik.

— **Nagyobb adományok a Vöröskereszt javára.** A Magyar Vöröskereszt október 3-4-iki gyűléseivel kapcsolatban már is érkeztek be nagyobb adományok a hazafias célra Magyar Nemzeti Bank 250.000 P, Magyar Általános Köszönbánya 250.000 P, Cukorgyárak Országos Egyesülete 200.000 P, Sorg Antal Rt. 120.000 P, Dieber-Hagenmacher Rt. 110.000 P, TEBE 100.000 P, Kőbányai Iparvállalatok 165.000 P, Budapest főváros 75.000 P adományt küldtek be.

Eszméletlen, vérbefagyott férfit találtak a Nagyerdőn

A Nagyerdőnek a Stadion hála mögötti levő részén Hegedűs László II. éves gazdasági akadémiai hallgató egy eszméletlenül fekvő, vérbefagyott férfit talált. Nyomban értesítette a közelben posztoló rendőrt, akinek intézkedésére az életuntat beszállították a sebészeti klinikára, miután megállapították, hogy borotvával balkezének ütőerét felvágta.

A sebészeti klinikán eszmélet-

re térítették az életuntat, aki elmondta, hogy Farkas József 43 éves gumijavító, Baross-utca 13. szám alatti lakos. **Családi okok** keserítették el annyira, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. Dr. Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazó hallgatta ki Farkas Józsefet, aki ígéretet tett, hogy lemond öngyilkossági szándékáról. Állapota nem életveszélyes.

A nagyállomás közelében leütöttek és kirabolnak egy pénztér számoló férfit

Tegnap délelben vakmerő rablótámadás történt a nagyállomás közelében. Varga Sándor 37 éves napszámológ, Szepes-utca 33. szám alatti lakost ismeretlen támadó leütötte és elrabolta a kezében levő pénzt.

Varga Sándor a Népkeren keresztülmenve egyik fa alatt megállt és a nála levő 20 pengőnyi pénzt kezdte számolni. Mellette haladt el egy ismeretlen fiatalember, akinek a pénzszerzésébe elmerült Varga nem is vett jól szemügyre. Az ismeretlen hirtelen melléje lépett és oldalról tempó lövéssel, hirtelen vagy vasdarabbal fejbeverte. Varga csak egy irtózatot érzett, meglátványosodott és összeesett.

— **A katolikus nagygyűlés** ma kezdődik meg az egyetemi templomban Serédi Jusztinián hercegprímás által emondandó Veni Sancte-val. Az első nyilvános díszgyűlés vasárnap lesz.

— **A nagyerdői bibliakör** ma, pénteken délután öt órakor tartja első összejövetelét a templomház kistermében. Bejárat az egyetemi templom torony felőli oldalán van. Vezető: dr. Erdős Károly egyetemi tanár. Mindenkit szívesen látnak.

— **Sorozatosa okirathatás** hűnügyet leplezett le a győri rendőrség. Szlovákiából átszökött egyének keresztény nevre kiállított okiratot kaplak busás összegekért és ezek segítségével tartózkodtak Magyarországon. Az ügyben több letartóztatás történt.

— **Csomagokat lopkodott** a debreceni pályaudvaron az utasoktól Kálmánchelyi Sándor 50 éves MÁV üzemi altiszt. A csomagokban bórók, kerékpáralkatrészek, élelmiszerek voltak. A lojva altiszt még gázlárcot is lopott. Kálmánchelyi Sándor saját vallomása szerint hat csomagot lopott el. A rendőrség fellelése szerint a lopásokat 1939 óta követte el és bűntársa is volt. Kálmánchelyit a nyomozó hatóság letartóztatta.

— **Az Olasz Kulturintézet** október 19-én kezd meg új tanévét. Ingyenes nyelvtanfolyamokat rendez kezdők, haladók és társalgók részére. Beiratkozni lehet október 15-ig naponta délelőtti 11-12-ig, délután 5-7-ig. Beiratási díj 10 P, diákoknak 5 P. Felvételi vizsgák az Olasz Kulturintézetben, Hatvan-u. 2. I. emelet. Telefon: 12-04.

— **A cseh Orel tornaegylet** feloszlatta a birodalmi védnök és elkobozták az egyesület vagyonát. Megállapították, hogy az egyesület néhány vezetője ellenállási csoportokat szervezett és a tagok is birodalomellenes tevékenységet fejlettek ki.

— **Az udvariatlan kereskedőket és kereskedelmi alkalmazottakat** figyelmeztette a román főváros rendőrigazgatója, hogy a jövőben a közönséggel szemben figyelmelek legyenek, mert különben panasz esetén munkatáborba utalja őket.

— **Horvátországban** az egyik munkatáborban 7000 szabadkőművest és egyéb elfoglalt dolgozó munkára szoktatnak. Nagyobb részük légtartó.

A vakmerő rabló abban a pillanatban kikapta kezéből a pénzt és villámgyorsan futásnak eredt. A magához tért Varga és a Népkeren előtti standon álló bérkoesik közül többen a tettes után vették magukat, aki azonban villámgyorsan futott, útközben a rablott pénzt is elszörvta.

A rendőrség megindította a rablótámadás ügyében a nyomozást. Mithogy az üldözők pontos személyleírás tudtak adni a fiatalemberről, kézrekerítése órák kérdése. Varga Sándor csupán zúzott sérülést szenvedett halántékán kisebb agyrázkódással.

— **Károly román exkirályt** kiutasították Mexikóból. Károly volt román király Mexikóban akart meglepedni, de nem volt hajlandó magát alávetni a külföldiekre vonatkozó törvényes rendelkezéseknek, a rendőrség nyilvántartójánál való megjelenésnek és bizonyos ívek kitöltésének. A román exkirályt azt követelte, hogy az uralkodóknak, vagy legalább is a diplomatáknak kijáró elbánásban részesüljön. A mexikói rendőrség nem volt hajlandó teljesíteni a volt román király kérését és legújabb hírek szerint kiutasították Mexikó területéről.

— **Hírt adtunk már arról,** hogy a rendőrség őrizelbe vette Fehér-Weisz Lászlót, akinek ügye most kerül a vizsgálóbíró elé. A vallomások alapján a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte Fehér-Weisz Lászlót.

— **Angliában a háború alatti nem tartanak képviselőválasztást.** Az indokolás szerint gondolni kell arra is, hogy a választások fokozzák a belső elégedetlenséget és az ellenséges bombázók tevékenysége esetleg zavarná a választások lefolyását.

* **Házasság.** Hargitai Kató és Ditrői Emil MÁV tiszt folyó hó 3-án este 6 órakor tartják esküvőjüket a Szent Anna-utcai római, plébániatemplomban.

* **Ferenczy egyetemi vívómesternél** beiratkozás megkezdődött Békessy Béla Vívó Clubban, Simonffy-utcában.

* **Dr. Naményi Gyulán** gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában október elsején új tanfolyam kezdődik. (Batthyány-u. 1.) Előkészítés államvizsgára, Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. száma: 1359/1911-42

* **Új tanfolyam kezdődik** október 1-én a Simai gyorsíró-, gépíró- és szépiroiskolájában, Piace-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. száma: 1359/1911-42

* **Gondolj a jövőjére,** vegyen sorsjegyet. Szőlősiné sorsjegyfórusító, Hatvan-u. 1. Udvarban.

* **Beiratkozás a hathónapos kereskedelmi szaktanfolyamra.** A társulati kereskedelmi középiskolában hathónapos kereskedelmi szktanfolyam kezdődik október 7-én. Beiratkozni október 1-én, 2-án és 3-án lehet délelőtti 9-től Ferenc József-út 8. I. emeleti igazgatói irodában.

ANYAKÖNYVIHIREK

Születések: Pap Lőrinc gazd. cseléd Vervölggy 85. leány Róza. L. Szabó János g. cseléd Bellegró 122. fiú Géza. Bodonyi Sándor máv. órabéres Kerekes G. u. 19. leány Anna. Inoka András rep. százados Kálvin tér 13. leány Sára. Szabó Sándor npsz. Torockó u. 60. fiú István. Matkó Sándor máv. kárpitos Veresegyházi T. u. 13. leány Katalin. Mező Antal npsz. Nagyszalonta u. 65. leány Ilona és fiú János (Ikrak). Péter Pál npsz. Veréb d. 35-b. fiú László. Léka József raktári munkás Megyer tér 2. fiú István. Vitéz Cseke Mihály számv. alhadnagy Diószegi út 18. leány Klára. Csapó István máv. asztalos Köleséry S. u. 17. leány Róza. Földesi Balázs npsz. Homok u. 94. fiú Ferenc. Vincze Imre npsz. Szepes 130. leány Ilona. Balogh Antal cipész s. Csap u. 38. leány Valéria. Ó Nagy Lajos rep. szkvöz Lorántffy u. fiú Lajos. Veres István majoros Veréb d. 37. leány Katalin. Borcsa Gyula npsz. H. szoboszló, fiú Gyula. Jávorszki Balázs gőzekevezető Tiszapolgár, fiú Balázs. Szathmári Mihály kisbirtokos Bethlen u. 65. leány Emma. Mile Pál szabó s. Möríc u. 1. leány Róza. Bakos László kőműves s. Vas Pál u. 22. fiú Attila. Nagy József kisbirtó Szepes 13. fiú József. Svekla György npsz. Határ u. 17-b. fiú György. Zubor Gábor cipész s. Malvin u. 57. fiú Gábor. Fonlaka Ferenc tollkereskedő Mester u. 1. leány Erzsébet. Juhász Ferenc kisbirtokos Nagyhgyes 14. fiú Ferenc. Dr. Török István egyetemi tanár Lugosl u. 4. fiú Gábor. Dézsi László kisbirtokos Borz u. 21. leány Erzsébet. Csutoros Sándor ref. lelkész Burgondia u. 18. fiú Sándor. Kun István középirtokos Barabás u. fiú István. Biró István postaaltsz. Domahidi u. 7. fiú István.

Eljegyzések: Szabó József kövező s. Árpá u. 17.—Pálfi Irén Kálmánchelyi u. 8. Szabados Mátyás máv. géplakatos Kassa ut 37-c.—Szilágyi Mária Kender utca 25. Tasi István máv. órabéres Nemes u. 18.—G. Fodor Róza Kánális u. 17. Hüse Gábor rep. tizedes Repülő tér—Vass Irén Honvéd u. 43.

Házasságok: Bernáth Pál tart. főhadnagy Rigó u. 12.—Nagy Erzsébet Nyil u. 126. Paliga László vil. váll. alk. Eprekert u. 13-b.—Dankó Irén Emerich u. 8. Bakó Gábor géplakatos s.—Nagy Veronika Honvéd u. 47. Wallerstein István magántanító Vörösmarty u. 13.—Adler Magdolna Nagyvárad. Gyórvári Lajos m. kir. Államrendőr, Nagykároly. —Goda Mária, Szegedi Gergely u. 6 Bod Gyula rep. őrmester, Repülő tér—Soós Klára, Gr. Leintgen u. 19. Fliegl János m. tisztv. Munkács—Nagy Irén, Sziliget u. 7. Vágvolgyi József MÁV Iskola u. 1.—Vagner Ilona, Mezőberény.

Halálozások: Bartalis Árpád 46 éves, Nyomatató u. 9. Konc Erzsébet ref. 4 hónapos, Gizella u. 7. sz. Benedek Elek ref. 84 éves, Kishgyesi úti szűkséglakás. Kamár József ref. 74 éves, Kishgyesi út 40. Batal Margit rk. 18 éves. Nyirpiritse. —Kecskeméti Irma ref. 22 éves, H-Böszörmény. Rácskai Andrásné ref. 59 éves, Tegez u. 80. Bodolotzky Lajos ág ev. 62 éves, Nyiregyháza. Fehér Pálné ref. 35 éves, Balaton u. 36 D. sz. özv. Molnár Istvánné ref. 76 éves, Péterfia u. 35. Petrus Katalin ref. 11 napos. H-Böszörmény. Kozma Lajos ref. 18 éves, Püspökudány. Szolnok J. László ref. 3 napos, Hajdúböszörmény. özv. Miskolci Sándorné ref. 70 éves, K. Tóth u. 22. B. Nagy Julianna ref. 9 napos, Nagyszalonta u. 63. Farkas Lajos ref. 50 éves, Erszakáci. Nagy Péter gk. 5 hónapos, Nyiregyháza. Molnár Erzsébet gk. 14 éves, Pacz-tanya 20.

Nemzeti és hadigazdálkodási célt szolgál s hazafiúi kötelességének tesz eleget, ha

Ócskavas és fémhulladékját

beszolgáltatja a fémgyűjtő helyi megbízottjának, aki a legmagasabb árat fizeti.

Iemhényi Jenő

Ócskavas és fémgyűjtő Debrecen, Széchenyi utca 33. Telefon: 12-93.

Kacagó napok

Kacagó napok! oly sokat kapok töletek én, akác illatot tavaszi szagot kerget a szél. Oly szép az erdő, égen a felhő keletre száll a zöld bokrok alján gerlemadár a párjára vár. Karom kitárom, egy nagy virággal roszkot a fény, az út porába akácvirág hullt meghalt szegény. Lassan kiégnek bennem a fények az éj lezáll... S álomban édes hű szeretőm a karjába zár.

Victorinus Th.

— **Megnyílt a Vöröskereszt iroda.** Dr. Tatay Zoltán, a Vöröskereszt főkö elnöke a megszaporodott munkálatok végzésére Vöröskereszt irodát állított fel, mely mindenféle, a Vöröskereszttel összefüggő ügyben a közönség rendelkezésére áll. A Vöröskereszt iroda Simonffy-u. 1. szám II. em. 7. ajtó alatt a városi árvaszék hivatalos helyiségében van s hétköznapiokon 10—13 óráig tart hivatalos óráit. Az iroda vezetője: vitéz Pápay Alajosné, m. kir. ezredes neje, munkatársai: Demény Éva, Perényi Ildikó és Szalay Anna. Természetbeni adományok is az irodába szállíthatók.

— **„Légnapot” rendeztek** Nagykovácsán a háborvos kezdeményezésére. Oktatták az embereket a fertőzéseket terjesztő legyek elleni küzdelemre és a gyermekek, akik a legyeket fogdoszták, a városból 20 fillért kaptak minden gyűfásdoboznyi légyért. A legtöbb legyet pusztító gyermekek külön jutalmat kaptak.

— **Vállalatba adták a református egyház árvaszállítást.** A református egyház 60 fiúnak s 60 lányának teli ruhákat készített. A versenytárgyaláson öt pályázó tett ajánlatot: fiúruhákra Gál Mihály és Molnár István szabómesterek, a leányruhákra pedig Nagy Erzsébet, Horváth Erzsébet és Balázs Sándor női szabók. A bizottság az ajánlatok elbírálása után a fiúruhák elkészítésével Gál Mihály szabómestert bízza meg 58.80 pengős egységárral, a leányruhákat pedig Nagy Erzsébet szállítja 43.80 pengős áron. A ruhákat előreláthatólag a reformáció emlékünnepepén adják át az árvaszéknek.

— **Özvegy tóti Poroszlay Albert** meghalt. Tegnap délelőtti Hajdúhadházon a tóti Poroszlay kúriában örök álmorra hunyta le a szemét a régi magyar világ egyik nagyszonyja, özvegy tóti Poroszlay Albertné Schuk Berta. 78 évet élt, különösen kisebbik fia és férje halála óta csendes visszavonultságban családjának szűkebb környezetének. Élete áldásos munka és szeretet volt. A régi magyar nagyszonyok mintaképe volt, aki a sorsát és életét szűkebb családján kívül a magyarságnak szentelte. Sok szenvedés és megpróbáltatás között is mindig hirdette az élet szépségét és arra törekedett, hogy másoknak okozzon örömet és másoknak legye szebb az életét. A hivalkodást és kiűsöségét megvetette, de annál többre értékelte a belső értékeket. Nagyműveltségű, olvasott asszony volt, aki munkája mellett a magyar írók műveiben talált megnyugvást és örömet. Özvegy tóti Poroszlay Albertné halálával egyetlen fiát, dr. tóti Poroszlay Ferencet sujtotta mélységes gyászsal a sors. A Poroszlay Schuk és Gál családok gyászolják.

GYÁSZROVAT

Simonka Lászlóné Varga Julianna 76. évében elhunyt. Temetése szombaton délután félöt órakor lesz a Kőztemető 2 A) ravatalozójából. Lakás: Nyil u. 18. sz. Temetését Bartha vállalat végzi.

Ozv. Nyilas Ferencné T. Nagy Katalin 75 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félöt órakor lesz a 2 A) teremből. Lakás: Homok u. 101. Gebauer-cég rendezi.

Kovács József ny. MÁV műszaki altiszt, 63 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a kőztemető 2 A) ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Nyil u. 33. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Megerősítették Ince Gábor dr. nagyváradi és Magyar Sándor örvendi lelkészé törvényt megválasztását. A bihari református egyházmegye közgyűlést tartott és ugyanakkor az egyházmegyei bíróság is ülészett. Ezen két lelkészválasztási fellebbezést is tárgyalta. Magyar Sándor váradelenc református lelkész megválasztása ellen beadott fellebbezést a bíróság elutasította és Magyar megválasztását megerősítette. A másik ügy nem is került tulajdonképpeni bírósági tárgyalás alá, mert Ince Gábor dr. megválasztása ellen beadott fellebbezést visszavonták és így dr. Ince nagyváradi lelkészé megválasztását jogerősnek jelentették ki. Nagyváradon és Órvenden a két lelképásztori beiktatásra rövidesen sor kerül.

Ugyvédi hír. Katonai szolgálatból visszatérve, hivatalos órák alatt ügyfelem rendelkezésére állok. Dr. Baik ügyvéd, Deák Ferenc u. 6.

Az Enyngli Török Bálintné állérgylet, f. hó harmadikán, délután 5 órakor (Miklós u. 3. szám alatt), tartja első választmányi gyűlést, amelyre a választmányi tagokat szeretettel meghívja az elnökség.

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

Szemléltja közben hirtelen meghalt a nagybányai erdőigazgató. Gárdonyi Nagy Lajos miniszteri tanácsos, a nagybányai erdőigazgatóság vezetője, tragikus hirtelenséggel meghalt. Gárdonyi Nagy Lajos bizottsági kiutazott Kőbányatelepre, hogy szemlélt tartson a bányára részére törvényi erdőrezs kisajjítás ügyében. Az erdőigazgató a legjobb hangulatban utazott ki a kőbányatelepi erdőbe, ahol teljes frissességgel végezte szemléltjét. A szemle alatt, amely már a vége felé járt, hirtelen rosszul lett s mire segíthettek volna rajta, meghalt. Az orvosi vizsgálat szívizvéhűdést állapított meg.

Zsidó ünnepi istentiszteletek A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomában az istentiszteletek rendje október 2-9. Sömini áceret. Péntek este mindkét templomban 6. szombaton reggel fél 7. délelőtt a Kápolnási utcában (Ifjúsági) fél 10. a Deák Ferenc utcában fél 11. délután mindkét templomban félöt órakor. — Szimchát tóra. Szombaton este mindkét templomban 7. vasárnap reggel 7. délelőtt a Kápolnási utcában (Ifjúsági) fél 10. a Deák Ferenc utcában fél 11. délután mindkét templomban fél 5. este 7. kőznapi reggel mindkét templomban fél 7. este negyed 7 órakor. Beszéd: szombaton délelőtt a Deák Ferenc utcai templomban. Rabbiság. — Istentiszteletek idele az orth. izr. templomban. Pénteken este 6.05 órakor. Szombaton délelőtt 8. délután 5 órakor Szombat kezdete 5.55. kimenetel 6.05 órakor.

Arverési hirdetés

Elárverezek f. évi október hó 3-án, délelőtt 11 órakor Debrecenben, Szabó Kálmán u. 6. C sz. sz. alatt darálmalom be rendezési tárgyakat 26,600 (huszonhatezerhat száz) pengő értékben, a legtöbbet legérőnek, esetleg becsáron alul is.

Közellátásügyi miniszteri rendelet az 1942. évi termésű kukorica forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában

A m. kir. közellátásügyi miniszter úrnak az 1942 évi termésű kukorica forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában kiadott és az 1942 szeptember hóban életbe lépett 110. 410—1942 K. M. számú rendelet szerinti a rendelet hatálybalépésétől kezdve kukoricát forgalomba hozni, felhasználni, vagy azzal egyébként rendelkezni csak a rendelet korlátozásai között szabad.

A termelő az 1942 évi kukorica terméséből Debrecen sz. kir. város területén kataszteri holdanként 6, azaz hat métermázsza időszerte száraz, morzsolt kukoricát tartozik beszozálatni. Ha a termelő kukoricával bevett területének nagysága egész kataszteri holdon felül négyeszőgölekből is áll, minden teljes 100 négyeszőgöl után 375 kg.-ot kell beszozálatni. Aki csöves kukoricát szozgálat be, 100 kg. szemes kukorica helyett 140 kg. csöves kukoricát köteles beszozálatni.

A 20 kataszteri holdnál kisebb területen kukoricát termelő által beszozálatandó kukoricamennyiségből levonásnak lehet helye. A levonást a járás területén belül egy-egy község (város) egész határára, vagy a határ összefüggő legalább 500 kataszteri holdat kitevő részére vonatkozóan lehet végrehajtani. Ha a község (város) egész határára, vagy a határ összefüggő legalább 500 kataszteri holdat kitevő részének átlagos kataszteri tiszta jövedelme 10 aranykoronánál kisebb, a beszozálatandó mennyiséget aránylagosan csökkenteni lehet.

Az, aki 20 kataszteri holdnál nagyobb területen termel kukoricát, a beszozálatandó kukoricamennyiség csökkentését kérheti, ha egész birtokának (birtelének) átlagos kataszteri tiszta jövedelme a 10 aranykoronát nem haladja meg. A kérelmet a Termelői Irodában kell előterjeszteni.

Ha az 1942 évben kukoricával bevett terület földadóját részben, vagy egészen elemi csapás miatt törölték, a fentiek alapján beszozálatandó kukoricamennyiséget abban az arányban kell csökkenteni, amilyen arányban a földadót elengedték.

A termelő köteles az 1942 évi október hó 15 napjáig a beszozálatandó kukoricamennyiséget megállapítása végett gabonalapjával a Közélmelési Ugyosztály Termelői Irodánál, Ferenc József út, Dobozi átjáró, földszint jelenkezni. Ugyanakkor azok akik 800 négyeszőgölnél nagyobb területen termeltek az 1942 évben kukoricát, kötelesek az adatok bejelentése végett jelenkezni és gabonalapot kérni. A gabonalap kiadása díjtalan. A bejelentési kötelezettség azt terheli, aki a kukoricával bevett területen ténylegesen gazdálkodik.

A termelő a részes (megbizottja) jelenlétében a részesnek járó kukoricamennyiségből köteles a ladéktalanul annyit a Hombárhoz beszozálatni, amennyi a beszozálatandó mennyiségből a részesnek járó részre arányosan esik a Hombár (bizományos) a beszozálatandó kukoricamennyiséget köteles azonnal átvenni és a vételárat a részesnek közvetlenül kifizetni.

A saját- és háztartásához tartozók zsír szükségletének fedezése céljából a beszozálatási kötelezettség nem terjed ki arra a termelőre, kinek kukoricával bevett területe 800 négyeszőgölnél nem nagyobb, továbbá arra, aki szegedmény (konvenció) fejében járó 1 kataszteri holdnál nem nagyobb kukoricával bevett területtel rendelkezik.

A beszozálatandó kukorica megvételére kizárólag a Hombár a főbizományosi teendővel megbízott Futura bevásárló kirendeltsége, továbbá a Hombár fő- és albizományosai jogosultak.

A termelő a beszozálatandó kukoricát köteles az 1942 évi november hó 30 napjáig a körzetben működő valamelyik bizományosnak egy tételben megvételre felajánlani. A bizományos a termelőtől a megvételre felkínált kukoricát a hatóság által megállapított áron tartozik megvenni. A hatóság köteles ellenőrizni a beszozálatandó kukorica eladását. Ha a termelő beszozálatási

kötelezettségének nem tesz eleget, a hatóság felszólítja, hogy a beszozálatandó kukoricát 3 nap alatt a körzetben vásárlásra jogosult valamelyik bizományosnak megvételre kínálja fel.

Ha a termelő a felszólításnak nem tesz eleget a hatóság a kukorica eladása és beszozálatása iránt — szükségéhez képest — karhatalom igénybevételével intézkedhetik.

Ha a vételre felkínált kukorica mennyisége morzsoltan a 30 mázsát csövesen, a 42 mázsát nem haladja meg, azt a bizományos a termelő kivására köteles azonnal átvenni és a vételárat kifizetni.

Ha a vételre felkínált kukorica mennyisége morzsoltan a 30 mázsát, csövesen a 42 mázsát meghaladja és az eladónak a kukorica raktározására megfelelő helyisége nincs, a bizományos a kukoricát a vételtől számított 15 nap alatt köteles átvenni és a vételárat átvételkor kifizetni.

Ha a vételre felkínált kukorica mennyisége morzsoltan a 30 mázsát, csövesen a 42 mázsát meghaladja és az eladónak a kukorica megőrzésére alkalmas és nélkülözhető helyisége van a bizományos a kötelező kiállításától számított 6 hónap alatt köteles átvenni a kukoricát és az ügylet megkötésének idejére megállapított hatósági ár 80 százalékaig az adásvételi ügylet megkötésekor előleget adni. A vételár összegét az átvétel idejére és helyére megállapított hatósági ár és az átvételkor meglévő súly szerint kell megállapítani. Az eladó a megvásárolt kukoricát az átvétel megőrizni és szakszerűen kezelni köteles.

Ha a termelő az eladott kukoricát a vételtől számított 30 napon túl raktározza, beszáradás címén a kötelezően feltüntetett mennyiségből a vétel napját követő hónap 1-től számítva, november hónapra 2 százalékat, december hónapra 1 százalékat, január hónapra 1 százalékat, február hónapra 1.5 százalékat, március hónapra 1.5 százalékat, április hónapra 2 százalékat és május hónapra 2 százalékat levonni. Az előbbi rendelkezéseket a bizományosnak javára a Hombárban szemben is alkalmazni kell.

Ipari célokra, kivéve a szeszgyártást, csak a közellátásügyi miniszter előzetes engedélye alapján szabad kukoricát feldolgozni.

A termelő a beszozálatandó mennyiségben felül köteles a Hombárhoz beszozálatni kukorica feleslegét is. A közellátásügyi miniszter a termelőt a nála megmaradt kukoricamennyiség felhasználásáról elszámoltatja.

Vásárlási engedélyt az 1942 évi november hó 30 napjáig a közellátásügyi kormánybiztosok, vagy a m. kir. közellátási hivatal állít ki. A közellátási kormánybiztosok által kiállított vásárlási engedély — a közellátásügyi miniszter előzetes felhatalmazása nélkül — az illetékes törvényhatóság területén és legfeljebb 50 mázsza szemes kukorica vásárlására jogosít. A vásárlási engedélyt csak akkor szabad kiadni, ha az engedélyt kérő megjelöli azt a termelőt, akitől kukoricát vásárolni akar, továbbá akkor, ha az engedélyt kérő által megjelölt termelő a rendeletben megszabott beszozálatási kötelezettségének már eleget tett. A m. kir. közellátási hivatal által kiállított engedély az abban megjelölt vármegyékben jogosít vásárlásra.

A Hombár (bizományos) a megvételre felkínált kukoricát a hatóság által megállapított áron köteles megvenni.

A termelőnek vásárlási engedélyre az 1942 évi december hó 3 napjáig és csak abból a kukoricából szabad eladni, amely a jelen rendelet alapján nem esik beszozálatási kötelezettség alá. Az 1943 évi január hó 1. napjától kezdve a termelő kukoricát kizárólag a rendelet alapján kukorica vásárlásra jogosultaknak adhat el.

Vásárlási engedélyt csak olyan személy részére szabad kiadni, akinek állati takarmányozásra, vagy seréshizlításra elegendő kukoricája nincs. Ipari feldolgozás, vagy ipari hízalás céljára vásárlási engedélyt csak az m.

kir. közellátási hivatal adhat.

A vásárlási engedély 30 napig érvényes. Az eladó köteles a vásárlási engedély hátlapjára feljegyezni az engedélyesnek eladott kukoricamennyiséget, továbbá nevét és lakóhelyét, 30 nap eltelté után következő 3 nap alatt köteles az engedélyes a vásárlási engedélyt a kiállító hatóságnak visszaszozálatni.

Kukoricát vámórlésre átadni, illetőleg a malomnak átvenni csak a kenyérgabonajegy vámórlési szelvényével ellenében szabad.

A kenyérgabonajegy 20 kg-os vámórlési szelvényére 30 kg, a 15 kg-oséra 22 kg., a 10 kg-oséra 15 kg. kukoricát szabad vámórlésben megőrizni.

A malom által előállított és a rendelet alá nem eső kukoricát és tisztított darát (malmi jelzése T. D.) zároltnak kell tekinteni.

A kukorica darálására külön engedélyre szükség nincs.

A rendeletben meghatározott beszozálatási kötelezettség alól a közellátásügyi miniszter egészben vagy részben felmentést adhat annak a termelőnek, aki a

Hamis vallomást tettek egy örökösödési ügyben — fogházba kerülnek

A debreceni tábla elé került Tóth György földműves, meri hamis vallomástételre beszélt rá ismerősei egy örökösödési ügyben. Tóth Györgynek három esztendővel ezelőtt meghalt a felesége, aki halála előtt írásban rendelkezett a vagyonáról, nem valami kedvezően a férjével kapcsolatban.

Tóth Györgyöt bántotta az, hogy a felesége után ne ő örököljön mindent és ezért abban állapodott meg ismerőseivel, hogy olyan vallomást tesznek, melynek értelmében az asszony halála előtt két nappal szóbelileg úgy rendelkezett, hogy mindent a férje örököl, ellentétben az írással, melyet egy héttel ezelőtt írt.

A bíróság előtt Tomcsi Imre, Oláh Péterné, Jétes József és Szabados Imre a megbeszélés értel-

DEBRECZEN X. 2.

Magyar Állat- és Állattermékek Kivitel Szövetkezetével (MÁSZSZAL) szemben a közellátásügyi miniszter által megállapított mintájú kötelevényben foglalt feltételek mellett arra vállalt kötelezettséget, hogy legalább 10 darab és egyenként legalább 145 kg. súlyú hizott sertést beszozálat. A 10 darab sertés beszozálatására több termelő közösen is vállalhat kötelezettséget.

A 20 kat. hold szántóföldnél kisebb területtel rendelkező termelők a törvényhatóság részére is vállalhatnak bérhízalást a sertés számára való tekintet nélkül.

A rendeletben megállapított beszozálatási kötelezettség alól a közellátásügyi miniszter az állattenyésztés, valamint a közfogyasztás céljaira szolgáló tejtermelés érdekében esetenként felmentést adhat.

A rendelet megszegése kihágást képez és a 3600—1942 M. E. A. rendelet 50. paragrafusa szerint büntetendő. Polgármester

mében tettek vallomást.

A tárgyalás után néhány nappal megindították a bűnvádi eljárást hamis tanúzásra való ráadás és hamis tanúzás miatt. Tóth György és társai ellen. A törvényszék a bűnygyben nem látta teljes bizonyossággal megállapíthatónak a hamis tanúzás szándékát és ezért nem állapította meg a vádlottak bűnösségét. Az ügyben nem nyugodott meg az ítéletben és így az ügy a debreceni tábla Baróthy tanácsa elé került.

A tábla úgy találta, hogy a per előzményeiből, sőt magából az alapper adataiból kétségtelenül megállapítható a vádlottak bűnössége és ezért Tóth Györgyöt 2 évi börtönrre, Tomcsi Imrét és Jétes Józsefet 7—7 hónapra, Oláh Péternét és Szabados Imrét 3—3 hónapra ítélték.

SPORT

Javítóvizsgát tesz a DVSC vasárnap Békéscsabán, a B. Török elleni Magyar Kupa mérkőzésen. Ugyanis a Székelyföldi MÁV-val nem sikerült meggyezni, a DVSC nem játszta le az október 11-iki mérkőzést más vasárnap, hanem újra a kellemetlen emléktű Békéscsabára utazik. Ezúttal értesülésünk szerint Kaposi, Csokai, B. Nagy, Tisza, Mester, Oroz, Szabó, Zilahy, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban.

B. Nagyot kiállították a békéscsabai mérkőzésen feleselést és most lehet, hogy letiltják. Ebben az esetben Pásti, Zsidik, vagy ha sérülése addig rendben van, fogja helyettesíteni.

Hazaérkezett Milánóból az európai ifjúság világlán szerepelt magyar csapat, melynek tagja a debreceni Balla Tibor, a kiváló tornász bajnok volt.

A Sváje ellen készülő válogatott csapat gyengén mozgott az edzésen és a BSZKRT-től 5-3 vereséget szenvedett.

Október 11-én nagy verseny lesz Nagyváradon a legjobb vidéki birkozó címért. A verseny indul a debreceni birkozóvárosban.

Megsérült Márki, a Nyíregyháza Kolozsavára került kapus, akit a DVSC is meg akar szerezni.

Korompay, a DEAC kiváló vágtázója rendbejött és elindul a próbaversenyeken.

A kerület valamennyi labdarugó mérkőzésére ingyen járnak a sebesült honvédek. A vitéz Hadházi Dezső OSK kerületi megbízott által elindított mozgalom során a felszólítás kerület elrendelt, hogy a labdarugó mérkőzésekre a sebesült honvédek díjmentesen kell beengedni és a rendező egyesületek kötelesek megfelelő számú ülőhelyjegyet eljuttatni a hadikórházak parancsnokához a sebesült honvédek részére. Egyesületünk természetesen örömmel áll hozzá a feladat teljesítéséhez.

A dőn rálló érdekes újítást vezetett be. Folytatásokban olvas be. A kísérletnek sikere volt.

elagát a felhívásnak, amint hogy már eddig is önként vendégül látták a szébesülteket.

Debrecei játékvizsgálók sikere. Dr. Thomas Henrik nagy sikerrel mindkét fél teljes meglepedésére vezette a DIMÁVAG—Hala-dás mérkőzést. Most pedig Go-rondi Imrét küldték ki a Ferencvárosi Szeged mérkőzésére.

Az alvilági országos bajnok-ságban a DEAC hetedik helyen áll, 330 ponttal.

Az október 6-iki kegyeleti változásra 22 csapat nevezett be.

Az utolsó kerületi atletikai verseny október 10—11-én lesz a

DVSC rendezésében. Nevezni hét-főig lehet.

Berta tiszta bajnoksága jog-cros, miután a nevezése körüli félreértés tisztázódott.

Atletika. Az Egyetemi s DEAC bajnoki, egyetemi újonc és főiskolai jelvénytörző atletikai verseny szombaton délután fél 4 órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi sporttelepen, külön nők és külön ifjúsági és felnőtt férfi versenyzők részére. A DEAC bajnokságban indulhat a DEAC minden tagja, tehát a középisko-lások is, míg az egyetemi baj-nokságban és az egyetemi újonc-

versenyen csak a folyó tanévre beíratkozott hallgatók indulhat-nak, míg a főiskolai jelvénytör-ző versenyen indulhatnak, úgy az egyetem, mint a mezőgazdasági főiskola főiskolai jellegű ver-senyzői. Az egyetemi és DEAC bajnokságban, valamint az egye-temi újonc versenyen különböző érme-eket kapnak a helyesettek, míg a főiskolai jelvénytörző ver-senyben azok, akik a megállapí-tott eredményeket elérik a MEF-SOK arany, ezüst, bronz, vagy vasjelvényét nyerik. Nevezési díj nincs, nevezni a helyszínen lehet.

KÖZGAZDASÁG

Hajdúvármegye Állategészség-ügye az elmúlt negyedévben ki-elégítőnek mutatkozott. A sertés-pesti elleni szimultánoltásokat in-gyenes állami és közszégi anya-gokkal Földesen, Tetétlenen, Bal-mazujvárosban és Kabán jó ered-ménnyel végezték. A kimutat-ható állatbetegségek közül ba-romfoklora 1, szarvasmarha nyílt gümökörja 7, sertésorbanc 5, sertéspestis 8, lőrühösség 2, juhhimlő 1, lépfene 5, sercegő úszók 2 községben fordult elő. Az állatforgalom lovakban és

szarvasmarhában csökkent, ser-tésekben emelkedett.

Debreceeni takarmányárak. Cső-vestengeri mázsája 13.40 Ft, lucer-na 11.— P. széna 6.66—7.90 P. búzaszalma 4.20 P. rozsszalma 4.20 P. árpaszalma 4.60 P. cukor-répa 10.50—13.— P. fehér tők 11—12.— P. vörös tők 4. 5.— P

SZERKESZTŐI ÜZENET

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

APRÓHIRDETESEK

HÁZASSÁG

38 éves, jómegjelenésű, jóllelt, vagyonos, üz-lettel rendelkező férfi elvenne 30 körüli szin-tén vagyonos nőt. Jel-lige: „Jó gazdasszony”. 632

NYOMOZÓ IRODA

János magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 23-78. 985 10. 10

ALKALMAZÁST nyer férfi

Jómunkás fodrász-gé-det állandó munkára felvesz Szabó, Salétrom-utca 4. 475

Egy fodrász-gé-det állandóra felvételik. Már-ton Kálmán-utca 10. 449

Féles konyhakertész keresek belsőlegi terü-letre. Honvédtemető-u. 6. 432 vv.

Asztalos-tanulót felve-szek. Vasadi, Széchenyi-utca 8. 477

Férfi fodrász-gé-det felvesz azonnalra Pol-gár, Gambirinus útjáró. 493

Jómunkás úri fodrász Állandó felvételik. Gaál, Cegléd-utca 6. 1305

Fodrász-gé-det állandóra felvételik. Varga László Vár-u. 2. 641

Egy kifutó pékségbe felvételik. Tóth Árpád-utca 74. 1307

Fiataltanulót férfi fodrász-gé-det állandó munkára felveszek. — Benedek, tüze-laktar-nya. 614

Asztalos-tanulót felve-szek. Deák Ferenc-u. 10. 1293

Jómunkás fodrász-gé-det teljes ellátással, fi-téssel azonnal felve-szek. III. Ember, Hat-van-u. 61. 663

Fodrász-gé-det azonnal beléphet. — Szélezky, Petőfi-tér 12. 651

Kifutót felveszek. Hirlapiroda, Hunyadi-utca 28. 634

Kifutót jó családból felveszek, 16—20 éves. Csapó-u. 17. Hersko-vits. 611

Beltisztogató azonnali belépéssel felveszünk. Csutka temetkezés, 652

Kocsist egy lóhoz, ki a bázmentességét is vá-lalja, lakással felve-szünk. — Jelentkezés: Nyugati-u. 14. 1295

Ósikerestény mérleg-képes órákonyvelőt fel-veszek. Cím a kiadó-ban. 626

Fodrász-gé-det állandóra vagy kiegészítő felvételik. Hatvan-u. 69. 1299

ALKALMAZÁST nyer nő

Bejáró gyermekleányt hat éves kisleányomhoz keresek. Werner, Fe-renc József-út 70. 658

Újságkibocsátáshoz asz-szonyokat felveszek. Hirlapiroda, Hunyadi-utca 28. 633

Varró-dába tanulóleányt felveszek. Piac 46. 613

Gyors- és gépirónót, gyakoroltat keres a Takarékos-ság Rt., Deák Ferenc-utca 6. 616

Kereskedelmi tanfolya-mot végzett fiatal nő-tisztviselőt keres a Ta-karékos-ság Rt., Deák Ferenc-utca 6. 615

Munkabíró nőt üzemi takarításra állandóra felveszek. Tésztagyár és péküzem. Nyil-u. 79. 654

Szerényigényű idősebb asz-szonyt gyermek mellé felveszek, családtagnak tekintem. Nyomató-u. 8. 1302

ALKALMAZÁST keres nő

Négy középiskolát vég-zett intelligensebb lány gyermek mellé ajánlko-zik. Nagyvárad-utca 23. 620

Intelligens, 21 éves, ke-resztény leány elmenne gyermek mellé vagy magános nőhöz szerény díjazásért. Tóth Árpád-utca 62. Utolsó ajtó. 629

Ósikerestény úrinő, ki gépirásban, könyvelés-ben és irodai munká-ban jártas, szépirással rendelkezik, délutáni alkalmazást keres. Vá-laszt „Ügyvéd özyegye” jellegére a kiadóba ke-rek. 636

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Elsőjére megbízható minden-es bejárónő keresek. Kauker, Var-ga-utca 35. 370

Főzni is tudó minde-nes jó bizonyítvánnyal Csapó-u. 51. sz. a. 5. ajtó aiatl jelentkeztek. 507

Minden-es szobaleányt keresek. Jelentkezés: dr. Jakab Endréné, Bat-hyány-u. 1. I. délelőli 8—9, vagy délután 1—4 óra között. 524

Bejárónő angoranyúl-telepre felvételik. Deák Ferenc-u. 6. 1261

Bejárónőt azonnali be-lépésre felveszek. OTI bérház II. 23. 568

Bejáró takarítónőt dél-előtti órákra felveszek. Batthyány-utca 17. Fél-emelet 4. 649

Bejárónő hosszú bizo-nyítványokkal parket-tes lakásba felvételik. Jelentkezni 11 órától. Egyetem 7. 646

Főző minden-es felvéte-lik. Kiss cukrászda, Batthyány 26. 643

Minden-es főzőnő hosz-zú bizonyítvánnyal fel-vételik. Hatvan-utca 59. 642

Bejárónőt délelőtti fel-veszek. Dr. Horváth. Werbőczy 6. 1306

Bejárónőt koszi nélkül 8—12-ig felveszek. Rá-kóczi 23. 2. ajtó. 574

Minden-es szobaleányt keresek azonnali belé-pésre. Cím: Hatvan-u. 6. Házfelügyelőnél. 637

Minden-es bejárónőt vagy bentlakót felve-szek. Szent Anna 8. Gyenesné. 1303

Ügyes, megbízható minden-es leányt felvesz Roman, Hunyadi-utca 24. 1294

Bejárónő azonnalra felvételik. Péterfia ket-tő. Keresztépület. 664

Hosszú bizonyítvány-nal minden-es azon-nal felveszek Miklós-u. 50. Bal 1. ajtó. 631

Bejárónőt délelőtti órákra felveszek. Rá-kosi Jenő-utca 5. Föld-szint 4. 635

Egyszerű, komoly gon-dolkozási nőt keres azonnalra idős úri há-zaspár bentlakó minde-snek. Parkett nincs. Jelentkezés reggel 9 óráig Csapó-utca 53. Háttul az udvarban. 628

Délelőtti pár órára be-járónő felvételik. Var-ga-u. 43. Ucai lakás. 1290

Ürtházhoz minden-es-leány, esetleg bejáró azonnalra felvételik. — Dégenfeld-tér 7. 656

Bejárónőt hetenként 3 délelőtti takarításra fel-veszek. József k. h. 7. 1300

Minden-es bentlakó és egy bejáró takarítónő felvételik. Piac 67. 1301

Jól főző minden-es — azonnalra felveszek. Csak hosszú bizonyít-vánnyal jelentkezzen. Arany János-u. 18. 2. lakás. 665

Közlelő, pedánsan takarítani tudó bejáró-nőt kora reggeli órákra azonnal felveszek. — Zöldfa-u. 12. 2. ajtó. 668

Bejárónő minden-es, munkabíró, negyven-éves, cselédkonyvval azonnal felvételik. — Honvéd-utca 16. 662

AJÁNLAT

Ciánóztasson Csala ciá-nozó vállalat. Lakás-vizsgálatok felelősség-gel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Meglepheti önmagát, át dolgoztatja ócska pap-lanját. Nagy paplanos-mesternél. Sas u. 2. 1975 10. 20.

Lapkezesítőket

kezdőket is felvesz a

DEBRECZEN

kiadóhivatala

jelentkezés délutá-nonként 3 óráig.

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölesei-u. 8. 1737 1. 19

Anikvár tankönyvek egnagyobb raktára. Is-kolászerek nagy vá-lasztékban kaphatók Aczel antikváriumban. Széchenyi-u. 2. 230 10 3

Agyművarrás, him-zés, toledózás. Saját tervezőnk, előrajzoló-sít felelősséggel vá-laljuk. Favorit Csapó 24. 1098 10. 21

Tűrőt gramofonle-mezért 2 pengő fizet-ek Villanykörtecsere 30 fillér. Biró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Szőrmebundákat ol-csón készit, javít, ala-kít Kőváry szűcsmes-ter, püspöki palota. 1232 12. 22

Drapériás függönyöket: hosszú rojtlat 25 P-től, valódi klópl csipke-szővet, impriménya-zokat. Rothermere 36. 8 12. 1

Önkéntes urak! Egyen-ruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészit. Kál-vin-tér 19. püspöki pa-lota. 1978 11. 20

Bundáját divatosan ké-sziti Katona Vilmos szűcsmester. Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2.

Ciánóztasson, vizsgá-ltasson Kissel, Méhüsz-tér 7. Telefonhívó: 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

LClocsóbban fest, tiszt-ít Weisz kelmefestő Arany János-utca 29 Keresztépület 1900 vv

Varrógép, kerékpár-á-vítást jólállással vála-lók, hívásra jövök. Vé-tel, csere, eladás. Csa-pó-u. 101 551 11. 7

Úrajavítás, ócska órá-t veszek, eladok. Schiff-mann, Vendég-u. 7 Kisállomásnál 1942 11. 4

Kálmáné kötődejét, harisnyaszem felcsede-ít Miklós-u. 8 alá helyez-te. 661

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fog-aranyat legmagasabb árban veszek. Fránkl Piac-u. 73. 984 12. 10

Filmes fenykepező-gé-pet minden méretben vesz Berzéli fotosz-szulete, iac 38. Udvar-ban. 444 10 1

Lapkezesítőket

kezdőket is felvesz a

DEBRECZEN

kiadóhivatala

jelentkezés délutá-nonként 3 óráig.

Főrt aranyat ezüstöt

brilliant magas árban veszek Takács Sándor-né, Piac-u. 56. 605 10 4

Ékszerkészítés, javítás — fogaranyat ékszer-vel Pállak Endre ék-szerész Hatvan 2. 506 10 5

ELELMISZER, ITAL

Friss gesztenye érke-zett, Délgyümölcsüzlet. Csapó 17. Herskovits. 647

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyor-síró, gépiroiskolája. Bat-hyány u. 1. szám. Eng-6475. Telefon: 20-27

Allamvizsgára előkészít-és, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

TÁRS

1500 pengővel társal keresek tűzifa- és szén-kereskedésbe és élelmiszer iparhoz Cím a kiadóban. 1229

Parkettgyár és faipari vállalatához 60—70.000 pengős közreműködő társal keresek. Debre-cen I. Postafiók 41. 1297

HANGSZER

Bécsben képesített zong-orahangoló olcsó, lel-kiismeretes munkát vé-géz. Ebenstein, Csoko-nai 17. 308 10. 25

RÁDIO

Rádiót javíttasson, ala-kíttasson évtizedes gy-a-korlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

Tavalyi típusú Eka super rádió olcsón el-adó. Sas-utca 4. Virág-üzlet. 659

BÚTOR

Minek a fényes kirakal, amikor olcsóbban vá-sárolhat udvari bútor-üzletben. Brilliné, Piac 71., udvarban. 476 12. 30

Modern háló, kombinált szoba, konyhaberendezés hencser, recamié, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Antik hálóbútor eladó Értekezni Piac 22, ház-felügyelő. 397 vv.

Antik garnitúra, könyv szekrény, rekamié, mo-dern háló, ebédlő kom-binált szoba eladó. — Kossuth 51. 1503 3. 16

Szép hálószobabútor el-adó. Ugyanott divány, konyhabútor kapható Bethlen-utca 40. 1297

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Eladó egy használt fér-fi kerékpár. Kigyó-utca 24. 1272

TÜZELŐANYAG

Keményfa fűrészpör el-adó házhoz szállítva. „Turul” falepel, Bő-szőrményi-út 2. 648

Lapkezesítőket

kezdőket is felvesz a

DEBRECZEN

kiadóhivatala

jelentkezés délutá-nonként 3 óráig.

Eladó egy új Csepel

varrógép és kétkarika-gázreszó. Piac-utca 46. 612

Alighasznált gyermek-sportkocsi és egy ebéd-lőasztal eladó. Honvéd 61. 304

GAZD. TERMÉNYEK

Káka, 4—500 kőve, el-adó Bellegelő 201/a. sz. alatti vítéz Podornál. 621

ELADÓ HÁZ

Andrássy-út 83. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekez-ni écsi és Pap ügyvé-deknél Inparkamara. 1063 vv

Eladó Bihar 25. számú ház egy szoba, konyha, istálló, göré, sertésöl. 300 négyszögöl telek-vel, timárnak alkalmas. 449

Kihívásrészlet 15. sz. 826.60 négyszögöl te-lek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban 6+

Eladó Bercényi-utca 91. sz. ház. Értekezni Bercényi-utca 85. 622

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 7. sz. nagyobb telek egytá-ban eladó. Cím me-nyítható a kiadóhivatá-ban. 4+

FÖLDBERLET

Kiadó Hajdúszoboszlón a Kornyon 16½ hold szántóföld. Értekezni lehet Szabó Antal, Haj-dúszoboszló. Kőtele-s-tanya 2. 454

ELADÓ FÖLD

Tanyás 7 hold búza-termő föld eladó, 2000 pengő holdja. Pataky. Péterfia 53. 1298

Vágóhídnál eladó 4 szoba 2 hold területtel, esetleg 600 ölesekben Deső, Kigyó 39. 653

Ondódi állomás mellett 1744 négyszögöl föld olcsón eladó. Szilgityi-utca 16. Népfürdőnél. 623

ELADÓ ÁLLATOK

Szímullánzótt manga-lica süldők eladók. — Honvédtemető-u. 6. 431 vv.

90 drb angoranyúl mo-dern keirecekkal bevo-nulás miatt olcsón el-adó. Ferenc József-út 73. Cím a kiadóban. 599

Liba, kacsa magnak-hizlalni eladó. Cegléd-utca 18. 1308

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.

Szerkesztői Uzenet

Egy régi olvasó. A mezőgazdák és földberlők helyzetét tárgyaló cikkét megkaptam, ilyen termé-szetű írást ma nem lehet közölni. Adatait eljuttattuk az illetékes érdeklődőkhöz.